ಪ್ರಥಮ ಪಿ.ಯು.ಸಿ. ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೋಶ 2019-20

ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಸಂಖ್ಯಾಶಾಸ್ತ್ರ

ಅಧ್ಯಾಯ-1 ಪೀಠಿಕೆ

I. ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಒಂದು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.)

1. ನೀವು ಉದ್ಯೋಗದಲ್ಲಿದ್ದು, ಸಂಭಾವನೆಗಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ, ನಿಮ್ಮನ್ನು ಹೀಗೆನ್ನುವರು.

   ಎ. ನಿರುದ್ಯೋಗಿ ಬಿ. ನಾಯಕ

   ಸಿ. ಉದ್ಯೋಗಿ ಡಿ. ಧರ್ಮದರ್ಶಿ

2. ಕೊರತೆಯು ಇದರ ಮೂಲ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ.

   ಎ. ಎಲ್ಲಾಆರ್ಥಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಬಿ. ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ

   ಸಿ. ರಾಜಕೀಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಡಿ. ಎಲ್ಲಾರೀತಿಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ

3. ರೈಲು ನಿಲ್ದಾಣ, ಬಸ್‌ನಿಲ್ದಾಣ, ಸಿನಿಮಾ ಮಂದಿರಗಳಲ್ಲಿನ ಉದ್ದದ ಸರತಿ ಸಾಲು ಇದರ ಕರುಹುಗಳಾಗಿವೆ.

   ಎ. ಪ್ರಚಾರ ಬಿ. ಕೊರತೆ

   ಸಿ. ಅಪರಿಮಿತ ಡಿ. ಪ್ರಮಾಣ

4. ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಪರ್ಯಾಯ ಬಳಕೆಯು ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯ ಉದ್ಭವಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ.

   ಎ. ಹಕ್ಕು ಬಿ. ಬೆಲೆ

   ಸಿ. ಆಯ್ಕೆ ಡಿ. ಅವಕಾಶ

5. ದೈನಂದಿನ ಜೀವನ ವ್ಯವಹಾರಗಳಲ್ಲಿ ಮಾನವನ ಅಧ್ಯಯನದ ಸುತ್ತ ಈ ವಿಷಯವು ಸುತ್ತುತ್ತದೆ.

   ಎ. ಇತಿಹಾಸ ಬಿ. ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರ

   ಸಿ. ರಾಜ್ಯಶಾಸ್ತ್ರ ಡಿ. ಸಮಾಜಶಾಸ್ತ್ರ

II. ಖಾಲಿ ಬಿಟ್ಟ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಭರ್ತಿ ಮಾಡಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಒಂದು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.)

1. ನೀವು ಸರಕಗಳನ್ನು ಖರೀದಿಸಿದಾಗ ನಿಮ್ಮನ್ನು _____ ಎಂದು ಕರೆಯುವರು
2. ನೀವು ಸರಕುಗಳನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸಿದಾಗ ನಿಮ್ಮನ್ನು _____ ಎಂದು ಕರೆಯುವರು
3. ನೀವು ಲಾಭಕ್ಕಾಗಿ ಸರಕುಗಳನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿದಾಗ ನಿಮ್ಮನ್ನು _____ ಎಂದು ಕರೆಯುವರು.
4. ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳು ಮಿತಿಯಲ್ಲಿವೆ, ಆದರೆ ಬಯಕೆಗಳು _____
5. ದತ್ತಾಂಶಗಳು, ಸಂಖ್ಯೆಗಳು, ಸಮೀಕರಣಗಳು _____ ದಲ್ಲಿ ಬಳಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ.

III. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಪದ / ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಒಂದು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ)

1. ಆಲ್ಫ್ರೆಡ್ ಮಾರ್ಷಲ್ ಪ್ರಕಾರ ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರ ಎಂದರೇನು?
2. ಆರ್ಥಿಕ ದತ್ತಾಂಶವೆಂದರೇನು?

3. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವರಮಾನವನ್ನು ಕೂಲಿ, ಲಾಭ, ಗೇಣಿ ಮತ್ತು ಬಡ್ಡಿಗಳೆಂದು ಭಾಗ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಏನೆಂದು ಕರೆಯುತ್ತೇವೆ?

4. ಸಂಖ್ಯಾಶಾಸ್ತ್ರ ಎಂದರೇನು?

IV. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರು ನಾಲ್ಕು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಎರಡು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.)

1. ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಯಾವ 3 ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ?

2. ಉದ್ಯೋಗಿ ಮತ್ತು ಉದ್ಯೋಗದಾತರ ನಡುವಿನ ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.

3. ನೀವು ನಿತ್ಯ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಕಾಣುವ ಎರಡು ಕೊರತೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.

4. ಪರ್ಯಾಯ ಉಪಯೋಗವುಳ್ಳ ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡು ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ.

V. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರು ಹನ್ನೆರಡು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ನಾಲ್ಕು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.)

1. "ನಿಜ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ನಾವು ಅಲ್ಲಾದೀನ್‌ನಷ್ಟು ಅದೃಷ್ಟವಂತರಾಗಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ". ಈ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸಿ.

2. ಕೊರತೆಯು ಎಲ್ಲಾ ಆರ್ಥಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಮೂಲ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಈ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.

3. ಸಂಖ್ಯಾಶಾಸ್ತ್ರವು ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರದ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಹೇಗೆ ನೆರವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿ.

4. ಸಂಖ್ಯಾತ್ಮಕ ವಿಧಾನಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯ ಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಪರ್ಯಾಯವಲ್ಲ ! ಉದಾಹರಣೆಯೊಂದಿಗೆ ತಿಳಿಸಿ.

* * *

ಅಧ್ಯಾಯ-2

ದತ್ತಾಂಶಗಳ ಸಂಗ್ರಹಣೆ

I . ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಒಂದು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.)

1. ಕೆಳಗಿನ ಯಾವ ದತ್ತಾಂಶ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯ ವಿಧನಾವು ಉತ್ತಮ ಫಲಿತಾಂಶವನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ?

   ಎ. ಜನಗಣತಿ ಬಿ ಮಾದರಿ ಸಮೀಕ್ಷೆ

   ಸಿ. ಆವಿಷ್ಕಾರ ಡಿ. ವಿತರಣೆ

2. ಕೆಳಗಿನ ಯಾವ ದೋಷಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಗಂಬೀರವಾದುದು?

   ಎ. ಮಾದರಿ ಆಯ್ಕೆಯ ದೋಷಗಳು ಬಿ. ಮಾದರಿ ಆಯ್ಕೆಯಲ್ಲದ ದೋಷಗಳು

   ಸಿ. ದತ್ತಾಂಶದ ದೋಷಗಳು ಡಿ. ಲೆಕ್ಕಾಚಾರದಲ್ಲಿನ ದೋಷಗಳು.

3. ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯನ್ನು ನೋಡುವಂತಹ ದತ್ತಾಂಶ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯ ವಿಧಾನವೆಂದರೆ.

   ಎ. ದೂರವಾಣಿ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಬಿ. ಅಂಚೆ ಮೂಲಕ ಪ್ರಶ್ನಾವಳಿ ರವಾನೆ

   ಸಿ. ವೈಯಕ್ತಿಕ ಸಂದರ್ಶನ ಡಿ. ಇ–ಮೇಲ್.

II . ಖಾಲಿ ಬಿಟ್ಟ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಭರ್ತಿ ಮಾಡಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಒಂದು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.)

1. ಸಂಶೋಧಕನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ದತ್ತಾಂಶಕ್ಕೆ ----------ಎಂದು ಹೆಸರು.
2. ಕಡಿಮೆ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಬಹುದಾದ ಸಂದರ್ಶನ _____
3. ಅಧಿಕ ವೆಚ್ಚವಾಗುವ ಸಂದರ್ಶನದ ವಿಧಾನ _____
4. ಅನಕ್ಷರಸ್ಥರು ಉಪಯೋಗಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದ ದತ್ತಾಂಶ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯ ವಿಧಾನ _____
5. ಭಾರತದ ಜನಗಗಣತಿಯು _____ವರ್ಷಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆ.

III. ಹೊಂದಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ (ಒಟ್ಟು 5 ಅಂಕಗಳು)

ಅ	ಬ
1. ವೈಯಕ್ತಿಕ ಸಂದರ್ಶನ	ಪೂರ್ವಭಾವಿ ಪ್ರಶ್ನಾವಳಿ
2. ಅಂಚೆಮೂಲಕ ಪ್ರಶ್ನಾವಳಿ	ಎಲ್ಲಾ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ
3. ದೂರವಾಣಿ ಸಂದರ್ಶನ	ಕಳೆದು ಹೋಗುವಿಕೆ
4. ಪೈಲೆಟ್ ಸಮೀಕ್ಷೆ.	ಸಾಪೇಕ್ಷವಾಗಿ ಕಡಿಮೆ ವೆಚ್ಚ
5. ಜನಗಣತಿ	ಅಧಿಕ ವೆಚ್ಚ

IV. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಪದ / ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಒಂದು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.)

1. ಚಲಕ ಎಂದರೇನು?
2. "ಜನಗಣತಿ" ಅರ್ಥ ಬರೆಯಿರಿ.

3. ಮಾದರಿ ಸಮೀಕ್ಷೆ ಎಂದರೇನು?

4. ಮಾದರಿ ಆಯ್ಕೆಯ ದೋಷ ಎಂದರೇನು?

5. NSSO ವಿಸ್ತರಿಸಿ

6. CSO ವಿಸ್ತರಿಸಿ

7. DGCIS. ವಿಸ್ತರಿಸಿ.

V. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರು ನಾಲ್ಕು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಎರಡು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.)

1. ದತ್ತಾಂಶದ ಎರಡು ಮೂಲಗಳು ತಿಳಿಸಿ.

2. ಉತ್ತಮ ಪ್ರಶ್ನಾವಳಿಯ ಎರಡು ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

3. ದತ್ತಾಂಶಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡು ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.

4. ಜನಗಣತಿ ಮತ್ತು ಮಾದರಿ ಸಮೀಕ್ಷೆಯ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಬರೆಯಿರಿ.

5. ಯಾದೃಚ್ಛಿಕ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ಮಾದರಿಯನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡುವ ಎರಡು ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.

6. ಪೈಲಟ್ ಸಮೀಕ್ಷೆಯ ಅರ್ಥ ತಿಳಿಸಿ.

VI. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರು ಹನ್ನೆರಡು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ನಾಲ್ಕು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.)

1. ಲಾಟರಿ ವಿಧಾನವು ಯಾವಾಗಲೂ ಅನಿಶ್ಚಿತ (ಯಾದೃಚ್ಛಿಕ) ಮಾದರಿಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆಯೆ? ವಿವರಿಸಿ.

2. ಮಾದರಿ ದೋಷಗಳನ್ನು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿ.

3. ಯಾದೃಚ್ಛಿಕ ಮಾದರಿ ಎಂದರೇನು? ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿ.

4. ಜನಗಣತಿ ಮತ್ತು ಎನ್. ಎಸ್. ಎಸ್. ಓ. ಕುರಿತು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ಬರೆಯಿರಿ.

VII. ಯೋಜನೆ ಆಧಾರಿತ ಪ್ರಶ್ನೆ (5 ಅಂಕಗಳು)

1. ನೀವು ಒಬ್ಬ ಸಂಶೋಧನಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯಾಗಿದ್ದು, ನೀವು ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಿಸಿಯೂಟದ ಮಾದರಿ ಸಮೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂದುಕೊಳ್ಳಿ, ನಿಮ್ಮ ಸಮೀಕ್ಷೆಗೆ ಸರಿ ಹೊಂದುವ ಉತ್ತಮವಾದ ಪ್ರಶ್ನಾವಳಿಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ.

* * *

ಅಧ್ಯಾಯ– ೮

ದತ್ತಾಂಶಗಳ ಸಂಘಟನೆ

I. ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಒಂದು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.)

1. ವರ್ಗಮಧ್ಯಬಿಂದುವು ಇದಕ್ಕೆ ಸಮನಾಗಿರುತ್ತದೆ.
   - ಎ. ವರ್ಗದ ಮೇಲ್ಮಿತಿ ಮತ್ತು ಕೆಳಮಿತಿಯ ಸರಾಸರಿ.
   - ಬಿ. ಮೇಲ್ಮಿತಿ ಮತ್ತು ಕೆಳಮಿತಿಯ ಗುಣಲಬ್ಧಕ್ಕೆ ಸಮನಾಗಿರುತ್ತದೆ
   - ಸಿ. ಮೇಲ್ಮಿತಿ ಮತ್ತು ಕೆಳಮಿತಿಯ ಅನುಪಾತಕ್ಕೆ ಸಮನಾಗಿರುತ್ತದೆ.
   - ಡಿ. ಮೇಲಿನ ಯಾವುದೂ ಅಲ್ಲ.
2. ಎರಡು ಚಲಕಗಳ ಆವೃತ್ತಿ ವಿತರಣೆಯನ್ನು ಹೀಗೆ ಕರೆಯುವರು.
   - ಎ. ಏಕ ಚಲಕ ವಿತರಣೆ.
   - ಬಿ. ದ್ವಿಚಲಕ ವಿತರಣೆ
   - ಸಿ. ಬಹುಚಲಕ ವಿತರಣೆ.
   - ಡಿ. ಮೇಲಿನ ಯಾವುದೂ ಅಲ್ಲ.
3. ವರ್ಗೀಕೃತ ದತ್ತಾಂಶದಲ್ಲಿ ಸಂಖ್ಯಾತ್ಮಕ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರವು ಇದನ್ನು ಆಧರಿಸಿದೆ.
   - ಎ. ಪ್ರಾಪ್ತಂಕಗಳ ನೈಜ ಮೌಲ್ಯಗಳು.
   - ಬಿ. ವರ್ಗದ ಮೇಲ್ಮಿತಿ
   - ಸಿ. ವರ್ಗದ ಕೆಳಮಿತಿ.
   - ಡಿ. ವರ್ಗ ಮಧ್ಯಬಿಂದು.
4. ಒಂದು ವರ್ಗದ ಕೆಳಮಿತಿಯು ಅದರ ಹಿಂದಿನ ಮೇಲ್ಮಿತಿಗೆ ಸಮನಾಗಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಹೀಗೆನ್ನುತೇವೆ.
   - ಎ. ಒಳಗೊಂಡ ಪದ್ಧತಿ
   - ಬಿ. ಹೊರತಾದ ಪದ್ಧತಿ
   - ಸಿ. ವರ್ಗಾಂತರ.
   - ಡಿ. ಮೇಲಿನ ಯಾವುದೂ ಅಲ್ಲ.
5. ವ್ಯಾಪ್ತಿಯು.
   - ಎ. ಅತಿ ದೊಡ್ಡ ಮತ್ತು ಅತಿ ಚಿಕ್ಕ ಪ್ರಾಪ್ತಾಂಕದ ನಡುವಿನ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾಗಿದೆ.
   - ಬಿ. ಅತಿ ದೊಡ್ಡ ಮತ್ತು ಅತಿ ಚಿಕ್ಕ ಪ್ರಾಪ್ತಾಂಕದ ಸರಾಸರಿ.
   - ಸಿ. ಅತಿ ದೊಡ್ಡ ಮತ್ತು ಅತಿ ಚಿಕ್ಕ ಪ್ರಾಪ್ತಾಂಕದ ಅನುಪಾತ.
   - ಡಿ. ಮೇಲಿನ ಯಾವುದೂ ಅಲ್ಲ

II. ಖಾಲಿ ಬಿಟ್ಟ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಭರ್ತಿ ಮಾಡಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಒಂದು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.)

1. ಬೌಗೋಳಿಕ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ವರ್ಗೀಕರಿಸಲ್ಪಡುವ ದತ್ತಾಂಶವನ್ನು ---------- ಎಂದು ಕರೆಯವರು.
2. ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ದತ್ತಾಂಶಗಳನ್ನು ವರ್ಗೀಕರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ---------- ಎಂದು ಕರೆಯವರು.
3. ವರ್ಗದ ಎರಡು ಮಿತಿಗಳನ್ನು ---------ಎಂದು ಕರೆಯುವರು.
4. ---------- ಒಂದು ವರ್ಗದ ಮೇಲ್ಮಿತಿ ಮತ್ತು ಕೆಳಮಿತಿಯ ಸರಾಸರಿಯಾಗಿದೆ.
5. ದತ್ತಾಂಶಗಳ ವರ್ಗೀಕರಣದ ----------ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ವರ್ಗದ ಮೇಲ್ಮಿತಿಯನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆ.
6. ಅಸತತ ದತ್ತಾಂಶಗಳ ಆವೃತ್ತಿ ವಿತರಣೆಯನ್ನು ------

III. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಪದ / ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಒಂದು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.)

1. ಕಚ್ಚಾ ದತ್ತಾಂಶ ಎಂದರೇನು?
2. ದತ್ತಾಂಶದ ಪರಿಮಾಣಾತ್ಮಕ ವರ್ಗಿಕರಣ ಎಂದರೇನು?
3. ದತ್ತಾಂಶದ ಗುಣಾತ್ಮಕ ವರ್ಗಿಕರಣ ಎಂದರೇನು?
4. ವರ್ಗಮಿತಿಯ ಅರ್ಥವನ್ನು ನೀಡಿ.
5. ಏಕಚಲಕ ಆವೃತ್ತಿ ವಿತರಣೆ ಎಂದರೇನು?
6. ಕಾಲಾನುಕ್ರಮ ವರ್ಗೀಕರಣ ದತ್ತಾಂಶ ಎಂದರೇನು?
7. ಸ್ಥಾನಾನುಸಾರ ವರ್ಗೀಕರಣ ಎಂದರೇನು?

IV. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರು ನಾಲ್ಕು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಎರಡು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.)

1. ಚಲಕದ ವಿಧಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.
2. ಹೊರತಾದ ಮತ್ತು ಒಳಗೊಂಡ ಪದ್ಧತಿಯ ನಡುವಿನ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ತಿಳಿಸಿ.
3. ದತ್ತಾಂಶದ ವರ್ಗೀಕರಣದ ವಿಧಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ.
4. ಮಧ್ಯಬಿಂದುವನ್ನು ಹೇಗೆ ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವಿರಿ. ಅದರ ಸೂತ್ರ ತಿಳಿಸಿ.
5. ಆವೃತ್ತಿ ಎಂದರೇನು?

V. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರು ಹನ್ನೆರಡು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ನಾಲ್ಕು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.)

1. ವರ್ಗೀಕೃತ ದತ್ತಾಂಶದಲ್ಲಿ ಮಾಹಿತಿ ನಶಿಸಿಹೋಗುವಿಕೆ ಎಂದರೇನು?
2. ಸತತ ಮತ್ತು ಅಸತತ ಚಲಕಗಳ ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ.
3. ದತ್ತಾಂಶಗಳ ವರ್ಗೀಕರಣದ ಕುರಿತು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ.

VI. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರು ಇಪ್ಪತ್ತು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಆರು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.)

1. ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ 70 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಗಳಿಸಿದ ಅಂಕಗಳಿಗೆ ತಾಳೆ ಗುರುತುಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ ಆವೃತ್ತಿ ವಿತರಣೆಯ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ.

   28,17,15,22,29,21,23,27,18,12,7,2,9,4,1,8,3,10,5,20,16,12,8,4,33,27,21,15,3,36,27,21,15,3,37,16,28,9,2,4,6,32,31,29,18,14,13,15,11,9,7,1,5,37,32,23,24,20,19,25,19,25,19,25,19,20,6,9,30.

2. ಆವೃತ್ತಿ ವಿತರಣೆಯನ್ನು ತಯಾರಿಸುವಾಗ ಉಂಟಾಗುವ ನಾಲ್ಕು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿ.

* * *

ಅಧ್ಯಾಯ-4

ದತ್ತಾಂಶಗಳ ನಿರೂಪಣೆ

I. ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಒಂದು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.)

1) ದತ್ತಾಂಶಗಳನ್ನು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ನಿರೂಪಿಸುವುದನ್ನು ಹೀಗೆನ್ನುವರು.

ಎ. ಕೋಷ್ಟಕ ನಿರೂಪಣೆ ಬಿ. ರೇಖಾಚಿತ್ರ ನಿರೂಪಣೆ

ಸಿ. ಪಠ್ಯ ನಿರೂಪಣೆ ಡಿ. ಮೇಲಿನ ಯಾವುದೂ ಅಲ್ಲ

2) ಆಯತ ಚಿತ್ರವು ಒಂದು

ಎ. ಒಂದು ಪರಿಮಾಣದ ಆಕೃತಿ ಬಿ. ಎರಡು ಪರಿಮಾಣದ ಆಕೃತಿ

ಸಿ. ಮೂರು ಪರಿಮಾಣದ ಆಕೃತಿ ಡಿ. ನಾಲ್ಕು ಪರಿಮಾಣದ ಆಕೃತಿ

3) ಆವೃತ್ತಿ ಬಹುಭುಜಾಕೃತಿಯನ್ನು ಈ ನಿರೂಪಣೆಯಲ್ಲಿ ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ

ಎ. ಅವರ್ಗೀಕೃತ ದತ್ತಾಂಶ ಬಿ. ವರ್ಗೀಕೃತ ದತ್ತಾಂಶ

ಸಿ. ಎರಡು ರೀತಿಯ ದತ್ತಾಂಶ ಡಿ. ಮೇಲಿನ ಯಾವುದೂ ಅಲ್ಲ

4) ದತ್ತಾಂಶಗಳನ್ನು ಅಡ್ಡಸಾಲು ಮತ್ತು ಕಂಬಸಾಲುಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವುದನ್ನು ಹೀಗೆನ್ನುತ್ತೇವೆ.

ಎ. ಪೈ–ನಕ್ಷೆ ಬಿ. ಸ್ತಂಭರೇಖೆ

ಸಿ. ಸರಳರೇಖೆ ಡಿ. ಕೋಷ್ಟಕ

5) ಚೂಪು ಛಾವಣಿಗಳು ಇದನ್ನು ರೇಖಾತ್ಮಕವಾಗಿ ನಿರೂಪಿಸಲು ಸಹಾಯಕವಾಗಿವೆ.

ಎ. ಬಹುಲಕ ಬಿ. ಸರಾಸರಿ

ಸಿ. ಮಧ್ಯಾಂಕ ಡಿ. ಮೇಲಿನ ಯಾವುದೂ ಅಲ್ಲ

II. ಖಾಲಿ ಬಿಟ್ಟ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಭರ್ತಿ ಮಾಡಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಒಂದು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.)

1) ಅಂಕಗಣಿತೀಯ ರೇಖಾ ನಕ್ಷೆಯನ್ನು .....ಎಂದೂ ಕರೆಯುವರು

2) ಘಟಕ ಸ್ತಂಭ ರೇಖಾ ಚಿತ್ರವನ್ನು .....ಎಂದು ಕರೆಯುವರು

3) ..... ಭಾಗವು ಕೋಷ್ಟಕದ ನೈಜ ದತ್ತಾಂಶವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ.

III. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಪದ / ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಒಂದು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.)

1) ಪೈ–ನಕ್ಷೆ ಎಂದರೇನು?

2) ಆವೃತ್ತಿ ಬಹುಭಜಾಕೃತಿ ಎಂದರೇನು?

3) ಬಹುಸ್ತಂಭ ರೇಖಾಚಿತ್ರ ಎಂದರೇನು?

4) ಕೋಷ್ಟಕ ಎಂದರೇನು?

IV. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರು ನಾಲ್ಕು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಎರಡು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.)

1. ಕೋಷ್ಟಕ ರೂಪೀಕರಣದ ಯಾವುದಾದರೂ ನಾಲ್ಕು ಭಾಗಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ.
2. ಸ್ತಂಭ ರೇಖಾ ಚಿತ್ರದ ವಿಧಗಾಳವುವು?
3. ಸಂಘಟಕ ಸ್ಥಂಭ ರೇಖಾಚಿತ್ರ ಎಂದರೇನು? ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಡಿ.
4. ಆವೃತ್ತಿ ರೇಖೆಯನ್ನು ಹೇಗೆ ಪಡೆಯುವಿರಿ?
5. ಈ ಕೆಳಗಿನವುಗಳನ್ನು ನಿರೂಪಿಸಲು ಯಾವ ದತ್ತಾಂಶವು ಹೆಚ್ಚು ಸೂಕ್ತವಾಗಿದೆ?

   ಅ) ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿನ ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳ ಮಳೆ

   ಬ) ದೆಹಲಿಯ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಧರ್ಮಾನುಸಾರ ರಚನೆ

V. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರು ಹನ್ನೆರಡು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ನಾಲ್ಕು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.)

1) ಒಂದು ಕೋಷ್ಟಕದ ನಮೂನೆಯನ್ನು ಬರೆದು ಅದರ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ.

2) ಕೆಳಗಿನ ದತ್ತಾಂಶದ ಸಹಾಯದಿಂದ ಸ್ತಂಭ ರೇಖಾಚಿತ್ರ ರಚಿಸಿ.

ವಿವಿದ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಂಪನಿಯ ಕಾರುಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆ.

ವರ್ಷ	ಕಾರುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ
2011	150
2012	250
2013	180
2014	90
2015	300
2016	350

VI. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರು ಇಪ್ಪತ್ತು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಆರು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.)

1) ಕೋಷ್ಟಕದ ಭಾಗಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.

2) ಈ ಕೆಳಗಿನ ಕೋಷ್ಟಕವು. ಬಿಹಾರದ ಒಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ 6 ರಿಂದ 14 ವರ್ಷದ ಮಕ್ಕಳ ಲಿಂಗಾನುಸಾರ (%) ದಾಖಲಾತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ಸಂಘಟಕ ಸ್ತಂಭರೇಖಾ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಎಳೆಯಿರಿ.

ಲಿಂಗ	ದಾಖಲಾತಿ(%)	ಶಾಲೆಯಿಂದ ಹೊರಗುಳಿದವರು
ಹುಡುಗರು	91.5	8.5
ಹುಡುಗಿಯರು	58.6	41.4
ಒಟ್ಟು	78.0	22

3) ಚೂಪು ಭಾವಣಿ ರೇಖೆಯನ್ನು ಈ ಕೆಳಗಿನ ದತ್ತಾಂಶಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ ರಚಿಸಿ.

ಅಂಕಗಳು (x)	ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ (f)
0–20	6
20–40	5
40–60	33
60–80	14
80–100	6
ಒಟ್ಟು	64

4) ಕೆಳಗಿನ ದತ್ತಾಂಶಗಳಿಗೆ ಅಂಕಗಣಿತೀಯ ರೇಖಾಚಿತ್ರವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

ಭಾರತದ ಆಮದು ಮತ್ತು ರಫ್ತಿನ ಮೌಲ್ಯಗಳು(100 ಕೋಟಿ ರೂಗಳಲ್ಲಿ)

ವರ್ಷ	ರಫ್ತುಗಳು	ಆಮದುಗಳು
2009–10	8455	13637
2010–11	11370	16835
2011–12	14660	23455
2012–13	16343	26692
2013–14	19050	27154

VII. ಯೋಜನೆ ಆಧಾರಿತ ಪ್ರಶ್ನೆ (5 ಅಂಕಗಳು)

1. ನಿಮ್ಮ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಗೆ ನಮೂದಿಸಿದ ಉದ್ಯೋಗ ಸ್ತರಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಯಾಗಿರುವ ಮಹಿಳೆಯರ ಬಗ್ಗೆ ನೀವು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿರುವ ದತ್ತಾಂಶದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಪೈ ಚಿತ್ರವನ್ನು ರಚಿಸಿ.

ಸ್ಥಾನಮಾನ	ಜನಸಂಖ್ಯೆ
ಅ) ಸೀಮಾಂತ ಕೆಲಸಗಾರ	12
ಬ) ಮುಖ್ಯ ಕೆಲಸಗಾರ	36
ಕ) ಕೆಲಸ ಮಾಡದವರು	73

* * *

ಅಧ್ಯಾಯ– ೮

ಕೇಂದ್ರೀಯ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯ ಮಾಪನಗಳು

I. ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಒಂದು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.)

1. ಐದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಪಡೆದ ಅಂಕಗಳು ಕ್ರಮವಾಗಿ 10, 20, 30, 40 ಮತ್ತು 50 ಆದರೆ ಅಂಕಗಣಿತ ಸರಾಸರಿ ಮೌಲ್ಯವೆಷ್ಟು?

   ಎ. 35 ಬಿ. 30 ಸಿ. 25 ಡಿ. 40

2. $\overline{X} = \frac{\Sigma x}{N}$ ಎಂಬುದು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದೆ

   ಎ. ಅಂಕಗಣಿತ ಸರಾಸರಿ ಬಿ. ಬಹುಲಕ

   ಸಿ. ಮಧ್ಯಾಂಕ ಡಿ. ಗುಣೋತ್ತರ ಸರಾಸರಿ

3. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಬಳಕೆಯ ಕೇಂದ್ರೀಯ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯ ಮಾಪನವೆಂದರೆ

   ಎ. ಬಹುಲಕ ಬಿ. ಮಧ್ಯಾಂಕ ಸಿ. ಅಂಕಗಣಿತ ಸರಾಸರಿ ಡಿ. ಶತಾಂಕ

4. ಈ ಕೆಳಗಿನವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಮಧ್ಯಾಂಕವನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತದೆ?

   ಎ. Q_1 ಬಿ. Q_3 ಸಿ. Q_4 ಡಿ. Q_2

5. ಶತಾಂಕಗಳು ವಿತರಣೆಯನ್ನು ಎಷ್ಟು ಸಮಭಾಗಗಳಾಗಿ ವಿಭಾಗಿಸುತ್ತದೆ?

   ಎ. 100 ಬಿ. 75 ಸಿ. 25 ಡಿ. 50

6. ಚತುರ್ಥಕಗಳು ಮಾಪನಗಳಾಗಿದ್ದು ಅದು ದತ್ತಾಂಶವನ್ನು ಎಷ್ಟು ಸಮಭಾಗಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸುತ್ತದೆ?

   ಎ. 2 ಬಿ. 4 ಸಿ. 1 ಡಿ. 3

7. ವಿವಿಧ ಅಂಶಗಳಿಗೆ ಅವುಗಳ ಮಹತ್ವದನುಸಾರ ತೂಕವನ್ನು ನಿಯೋಜಿಸಿದಾಗ ಅದನ್ನು ಏನೆಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ?

   ಎ. ಅಂಕಗಣಿತ ಸರಾಸರಿ ಬಿ. ಮಧ್ಯಾಂಕ ಸಿ. ತೂಕಿತ ಅಂಕಗಣಿತ ಸರಾಸರಿ ಡಿ. ಬಹುಲಕ

8. ಐದು ಜನ ಕೂಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಕೂಲಿಯು 10, 20, 30, 35 ಮತ್ತು 38 ಆದರೆ ಅವರುಗಳ ಮಧ್ಯಾಂಕದ ಕೂಲಿ ಏನು?

   ಎ. ರೂ. 20 ಬಿ. ರೂ. 10 ಸಿ. ರೂ. 35 ಡಿ. ರೂ. 30

II. ಖಾಲಿ ಬಿಟ್ಟ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಭರ್ತಿ ಮಾಡಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಒಂದು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.)

1. ..... ಅಂಕಗಣಿತ ಸರಾಸರಿಯು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಅಂಶಗಳಿಗೂ ಸಾಪೇಕ್ಷ ಮಹತ್ವವನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ.
2. ಮೂರನೇ ಚತುರ್ಥಕ ಮತ್ತು ..... ಶತಾಂಕ ಒಂದೇ ಆಗಿವೆ.
3. ಒಂದು ಶ್ರೇಣಿಯಲ್ಲಿ ..... ಚತುರ್ಥಕಗಳು ಇರುತ್ತವೆ.
4. ..... ಅತಿರಿಕ್ತ ಮೌಲ್ಯಾಂಕಗಳಿಂದ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

5. ಶ್ರೇಣಿಯೊಂದರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಬಾರಿ ಪುನರಾವರ್ತನೆಯಾಗುವ ಪ್ರಾಪ್ತಾಂಕದ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ..... ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.

6. ವಿತರಣೆಯೊಂದು ಎರಡಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಬಹುಲಕಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ..... ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.

III. ಹೊಂದಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ಎ	ಬಿ
1) ಅಂಕಗಣಿತ ಸರಾಸರಿ	1) ಸ್ಥಾನಿಕ ಮೌಲ್ಯಗಳು
2) ಮಧ್ಯಾಂಕ	2) $\overline{X}$
3) ΣN	3) Q_3
4) Q_1, Q_2, P_{25}, P_{50}	4) ಪ್ರಾಪ್ತಾಂಕಗಳ ಒಟ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆ
5) 3 $\frac{(N+1)}{4}$	5) ವಿಭಾಜಕ ಮೌಲ್ಯಗಳು

IV. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಪದ / ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಒಂದು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.)

1. ಕೇಂದ್ರೀಯ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಎಂದರೇನು?
2. ಅಂಕಗಣಿತ ಸರಾಸರಿ ಎಂದರೇನು?
3. ಮಧ್ಯಾಂಕ ಎಂದರೇನು?
4. ಎಂಟು ಜನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಜೇಬಿನಲ್ಲಿರುವ ಹಣವನ್ನು ಈ ಕೆಳಗೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

   5, 6, 12, 18, 24, 30, 36, 42 ಮತ್ತು 48 ಆದರೆ ಅಂಕಗಣಿತ ಸರಾಸರಿಯನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ.
5. ತೂಕಿತ ಅಂಕಗಣಿತ ಸರಾಸರಿಯನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವ ಸೂತ್ರವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.
6. ಶತಾಂಕಗಳು ಎಂದರೇನು?
7. ದ್ವಿ ಬಹುಲಕ ಎಂದರೇನು?
8. ಈ ಕೆಳಗಿನ ದತ್ತಾಂಶಗಳಿಗೆ ಬಹುಲಕವನ್ನು (ರೂಢಿಬೆಲೆ) ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ.

   X : 10, 8, 10, 6, 4, 12, 10, 8, 10, 18, 16, 10, 18, 16

V. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರು ನಾಲ್ಕು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಎರಡು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.)

1. ಕೇಂದ್ರೀಯ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಮಾಪನಗಳ ವಿಧಗಳಾವುವು?
2. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಮಾಹಿತಿಗೆ ಅಂಕಗಣಿತ ಸರಾಸರಿಯನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ.

   10 ಜನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಪಡೆದಿರುವ ಅಂಕಗಳು 30, 62, 47, 25, 52, 39, 56, 66, 12, 24

3. ಈ ಕೆಳಗಿನ ದತ್ತಾಂಶಗಳಿಗೆ ಮಧ್ಯಾಂಕವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ.

   X : 5, 7, 9, 12, 11, 8, 7, 15, 25

4. ಬಹುಲಕದ ವಿಧಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ.

5. ಬಹುಲಕ ಎಂದರೇನು? ನಿರಂತರ ಶ್ರೇಣಿಯಲ್ಲಿ ಬಹುಲಕವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಲು ಬಳಸುವ ಸೂತ್ರವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

VI. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರು ಹನ್ನೆರಡು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ನಾಲ್ಕು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.)

1. ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಅಂಕಗಣಿತ ಸರಾಸರಿಯನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ.

   ಎ) ನೇರ ವಿಧಾನ ಬಿ) ಊಹಾತ್ಮಕ ಸರಾಸರಿ ವಿಧಾನ

X	5	10	15	20	25	30	35	40
f	5	7	9	10	8	6	5	2

2. ತೂಕಿತ ಅಂಕಗಣಿತವನ್ನು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಿ. ಅದನ್ನು ಹೇಗೆ ಕಂಡುಹಿಡಿಯಲಾಗುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.

3. ಸಂಖ್ಯಾತ್ಮಕ ಸರಾಸರಿಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ 3 ಸರಾಸರಿಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಿ.

4. ಈ ಕೆಳಗಿನ ದತ್ತಾಂಶಗಳಿಗೆ ಮಧ್ಯಾಂಕವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ.

ತೂಕ	40	50	60	70	80	90
ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	3	17	24	16	8	2

5. ಈ ಕೆಳಗಿನ ದತ್ತಾಂಶಗಳಿಗೆ ಕೆಳಗಿನ ಚತುರ್ಥಕವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ.

   X : 22, 26, 14, 30, 18, 11, 35, 41, 12, 32

VII. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರು ಇಪ್ಪತ್ತು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಆರು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.)

1. ಈ ಕೆಳಕಂಡ ದತ್ತಾಂಶಗಳಿಗೆ ನೇರ ವಿಧಾನ, ಊಹಾತ್ಮಕ ವಿಧಾನ ಮತ್ತು ಹಂತ ವಿಚಲನಾ ವಿಧಾನಗಳ ಮೂಲಕ ಅಂಕಗಣಿತ ಸರಾಸರಿಯನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ.

   40, 50, 55, 78, 58

2. ಈ ಕೆಳಕಂಡ ದತ್ತಾಂಶಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಎ) ನೇರ ವಿಧಾನ ಬಿ) ಹಂತ ವಿಚಲನಾ ವಿಧಾನಗಳ ಮೂಲಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸರಾಸರಿ ಅಂಕಗಳನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ.

ಅಂಕಗಳು	0–10	10–20	20–30	30–40	40–50	50–60	60–70
ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	5	12	15	25	8	3	2

3. ಈ ಕೆಳಗಿನ ದತ್ತಾಂಶಗಳಿಗೆ ಮಧ್ಯಾಂಕವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ.

ಕೂಲಿ (ರೂಗಳಲ್ಲಿ)	60–70	50–60	40–50	30–40	20–30
ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	7	21	11	6	5

4. ಈ ಕೆಳಗಿನ ದತ್ತಾಂಶಗಳಿಗೆ Q_1, Q_2 (ಮಧ್ಯಾಂಕ) ಮತ್ತು Q_3 ಗಳನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ.

   15, 21, 26, 30, 40, 45, 50, 54, 60, 65, 70

5. ಈ ಕೆಳಗಿನ ದತ್ತಾಂಶಗಳಿಗೆ Q_1, Q_2 ಮತ್ತು Q_3 ಗಳನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ.

   X : 22, 26, 14, 30, 18, 11, 35, 41, 12, 32

6. ಈ ಕೆಳಗಿನ ದತ್ತಾಂಶಗಳಿಂದ ಬಹುಲಕ ಕಾರ್ಮಿಕ ಕುಟುಂಬಗಳ ಮಾಸಿಕ ಆದಾಯವನ್ನು ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಮಾಡಿ.

ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳ ಆದಾಯ (*000 ಗಳಲ್ಲಿ	ಸಂಚಿತ ಆವೃತ್ತಿ
50 ಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ	97
45 ಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ	95
40 ಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ	90
35 ಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ	80
30 ಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ	60
25 ಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ	30
20 ಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ	12
15 ಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ	4

VIII. ಯೋಜನೆ ಆಧಾರಿತ ಪ್ರಶ್ನೆ (5 ಅಂಕಗಳು)

1. ಒಂದು ದಿನದಲ್ಲಿ ಪ್ರತೀ ಎರಡು ತಾಸುಗಳಿಗೆ ಒಮ್ಮೆ, ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 6 ರಿಂದ ಸಂಜೆ 6 ರವರೆಗೆ ಕೆಳಗೆ ದಾಖಲಿಸಿದ ತಾಪಮಾನದಿಂದ ಸರಾಸರಿ ತಾಪಮಾನ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿಯಿರಿ.

ಗಂಟೆ	ತಾಪಮಾನ
6–8	18
8–10	24
10–12	26
12–14	29
14–16	30
16–18	25

* * *

ಅಧ್ಯಾಯ– 6

ಹರಡಿನ ಅಳತೆಗಳು

I. ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಒಂದು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.)

1. ಅಂತರ ಚತುರ್ಥಕ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯು ವಿತರಣೆಯ ಮಧ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ ಈ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದೆ.

   ಎ. 30% ಬಿ. 20% ಸಿ. 50% ಡಿ. 25%

2. ಚತುರ್ಥಕ ವಿಚಲನೆಗಾಗಿ ನಾವು Q_3 ಯೊಂದಿಗೆ ಈ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ಲೆಕ್ಕ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

   ಎ. Q_2 ಬಿ. Q_4 ಸಿ. Q_1 ಡಿ Q_0

3. ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಗುಣಾಂಕ =

   ಎ. $\frac{L-S}{L+S}$ ಬಿ. $\frac{R-L}{R+L}$

   ಸಿ. $\frac{L+S}{L-S}$ ಡಿ. ಮೇಲಿನ ಯಾವುದೂ ಅಲ್ಲ

4. ಹರವಿನ ಅಳತೆಗಳ ರೇಖಾತ್ಮಕ ಮಾಪನವನ್ನು ಹೀಗೆ ಕರೆಯುತ್ತೇವೆ.

   ಎ. ಲಾರೆಂಜ್ ವಕ್ರರೇಖೆ ಬಿ. ಮಾರ್ಷಲ್ ವಕ್ರರೇಖೆ

   ಸಿ. ಉತ್ಪಾದಕ ವಕ್ರರೇಖೆ ಡಿ. ಮೇಲಿನ ಯಾವುದೂ ಅಲ್ಲ.

5. ಅಂಕಗಣಿತ ಸರಾಸರಿಯಿಂದ ಮಾತ್ರ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕುವ ವಿಚಲನೆ.

   ಎ. ಚತುರ್ಥಕ ವಿಚಲನೆ ಬಿ. ಮಾನಕ ವಿಚಲನೆ

   ಸಿ. ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಡಿ. ಮೇಲಿನ ಯಾವುದೂ ಅಲ್ಲ

II. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಪದ / ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಒಂದು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.)

1. ಹರವು ಎಂದರೇನು?
2. ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಮತ್ತು ಚತುರ್ಥಕ ವಿಚಲನೆಗಳನ್ನು ಹರವನ್ನು ಹೇಗೆ ಅಳತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ?
3. ಸರಾಸರಿ ಮತ್ತು ಮಾನಕ ವಿಚಲನೆಗಳನ್ನು ಹರವನ್ನು ಹೇಗೆ ಅಳತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ?
4. ಮಾನಕ ವಿಚಲನೆಯ ಅರ್ಥ ತಿಳಿಸಿ.
5. ಸರಾಸರಿ ವಿಚಲನೆ ಎಂದರೇನು?

III. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರು ನಾಲ್ಕು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಎರಡು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.)

1. ಅಂತರ ಚತುರ್ಥಕ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಮಾಡಲು ಯಾವ ಚತುರ್ಥಕಗಳನ್ನು ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರ ಸೂತ್ರವನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.

2. ಮಾನಕ ವಿಚಲನೆ ಎಂದರೇನು? ಅದರ ಊಹಾತ್ಮಕ ಸರಾಸರಿ ವಿಧಾನದ ಸೂತ್ರವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

3. ಹರವಿನ ಅಳತೆಗಳ ವಿವಿಧ ಮಾಪನಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.

IV. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರು ಹನ್ನೆರಡು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ನಾಲ್ಕು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.)

1. ಒಂದು ರಾಜ್ಯದ 10 ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಎಕರೆಯ ಜೋಳದ ಉತ್ಪಾದನೆ (ಟನ್‌ಗಳಲ್ಲಿ) ಈ ಕೆಳಗಿನಂತಿದೆ

ಜಿಲ್ಲೆ	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
ಜೋಳ	22	29	12	23	18	15	12	34	18	12

ಅಂಕ ಗಣಿತ ಸರಾಸರಿಯಿಂದ ಸರಾಸರಿ ವಿಚಲನೆಯನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿಯಿರಿ

2. ಒಂದು ರಾಜ್ಯದ 10 ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಎಕರೆಯ ಅಕ್ಕಿ ಉತ್ಪಾದನೆ (ಟನ್‌ಗಳಲ್ಲಿ) ಈ ಕೆಳಗಿನಂತಿದೆ

ಜಿಲ್ಲೆ	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
ಅಕ್ಕಿ	23	18	12	22	29	12	34	18	12	15

ಮಧ್ಯಾಂಕದಿಂದ ಸರಾಸರಿ ವಿಚಲನೆಯನ್ನು ಲೆಕ್ಕ ಮಾಡಿ

3. ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿತರಣೆಗೆ, ಅಂಕಗಣಿತ ಸರಾಸರಿಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಸರಾಸರಿ ವಿಚಲನೆಯನ್ನು ಲೆಕ್ಕ ಮಾಡಿ

ವರ್ಗಗಳು	ಆವೃತ್ತಿಗಳು
20–40	3
40–80	6
80–100	20
100–120	12
120–140	9
	50

4. ಈ ಕೆಳಗಿನ ದತ್ತಾಂಶಗಳಿಗೆ Q.D ಮತ್ತು ಅದರ ಸಹಗುಣಕವನ್ನು ಲೆಕ್ಕ ಮಾಡಿ.

78, 80, 80, 82, 82, 84, 84, 86, 86, 88, 88, 90

5. ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿವರಣೆಗೆ ಅಂಕಗಣಿಕ ಸರಾಸರಿಯಿಂದ ಸರಾಸರಿ ವಿಚಲನೆಯನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ

ಎತ್ತರ (ಇಂಚುಗಳಲ್ಲಿ)	60	61	62	63	64	65	66	67	68
ಜನರ ಸಂಖ್ಯೆ	2	1	14	29	25	12	10	4	2

6. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಆವೃತ್ತಿ ವಿತರಣೆಗೆ ಮಧ್ಯಾಂಕದಿಂದ ಸರಾಸರಿ ವಿಚಲನೆಯ ಗುಣಾಂಕವನ್ನು ಲೆಕ್ಕ ಮಾಡಿ.

X	5	6	7	8	9	10
f	8	12	18	8	2	1

7. ಈ ಕೆಳಗಿನ ದತ್ತಾಂಶಗಳಿಗೆ ಮಾನಕ ವಿಚಲನೆಯನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ.

8, 9, 15, 23, 5, 11, 19, 8, 10, 12

V. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರು ಇಪ್ಪತ್ತು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಆರು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.)

1. ಒಂದು ರಾಜ್ಯದ 10 ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಎಕರೆಗೆ ಕಬ್ಬಿನ ಉತ್ಪಾದನೆ (ಟನ್‌ಗಳಲ್ಲಿ) ಈ ಕೆಳಗಿನಂತಿದೆ.

ಜಿಲ್ಲೆ	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
ಕಬ್ಬು	12	10	15	19	21	16	18	9	25	10

ಮಾನಕ ವಿಚಲನೆ ಮತ್ತು ಮಾರ್ಪಿನ ಗುಣಾಂಕ (C.V) ಯನ್ನು ಲೆಕ್ಕ ಮಾಡಿ

2. ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿತರಣೆಗೆ ಮಾನಕ ವಿಚಲನೆಯನ್ನು ಲೆಕ್ಕ ಮಾಡಿ

ವರ್ಗಗಳು	ಆವೃತ್ತಿಗಳು
0–20	9
20–40	12
40–60	20
60–80	6
80–100	3

3. ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿತರಣೆಗೆ ಚತುರ್ಥಕ ವಿಚಲನೆಯ ಗುಣಾಂಕವನ್ನು ಲೆಕ್ಕ ಮಾಡಿ

ವೇತನ (ರೂಗಳಲ್ಲಿ)	60–64	64–68	68–72	72–76	76–80	80–84	84–88
ಕಾರ್ಮಿಕರ ಸಂಖ್ಯೆ	12	18	16	14	12	8	8

4. ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿತರಣೆಗೆ ವಿಚಲನಾ ವಿಧಾನದಿಂದ ಮಾನಕ ವಿಚಲನೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಸರಣ ವಿಚಲನೆಯನ್ನು ಲೆಕ್ಕ ಮಾಡಿ

X	8	11	17	20	25	30	35
f	2	3	4	1	5	7	3

* * *

ಅಧ್ಯಾಯ– 7

ಸಹ ಸಂಬಂಧ

I. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಪದ / ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಒಂದು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.)

1. ಸಹಸಂಬಂಧ ಎಂದರೇನು?
2. ಚದರಿಕೆಯ ಚಿತ್ರ ಎಂದರೇನು?
3. ಸ್ಪಿಯರಮನ್ ರವರ ಶ್ರೇಣಿ ಸಹಸಂಬಂಧದ ಸೂತ್ರವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ

II. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರು ನಾಲ್ಕು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಎರಡು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.)

1. ಸಹ ಸಂಬಂಧದ ವಿಧಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿರಿ
2. ಋಣಾತ್ಮಕ ಸಹ ಸಂಬಂಧ ಎಂದರೇನು? ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಡಿ
3. ಧನಾತ್ಮಕ ಸಹ ಸಂಬಂಧ ಎಂದರೇನು? ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಡಿ
4. ಕೆಳಗಿನವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಸಹ ಸಂಬಂಧವಿದೆ?

   ಎ) ತರಕಾರಿ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮತ್ತು ಬೆಲೆ ಬಿ) ತಾಪಮಾನ ಮತ್ತು ಐಸ್‌ಕ್ರೀಗಳ ಮಾರಾಟ
5. r ನ ಬೆಲೆ 1, –1 ಮತ್ತು 0 ಆದಾಗ ಅದರ ಅರ್ಥವನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.

III. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರು ಹನ್ನೆರಡು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ನಾಲ್ಕು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.)

1. ತಂದೆಯವರುಗಳ ಎತ್ತರಗಳ(x) ಮತ್ತು ಗಂಡುಮಕ್ಕಳ ಎತ್ತರಗಳ (y) (ಇಂಚುಗಳಲ್ಲಿ) ನಡುವಿನ ಸಹಸಂಬಂಧವನ್ನು ಲೆಕ್ಕಮಾಡಿ

X	65	66	57	67	68	69	70	72
Y	67	56	65	68	72	72	69	71

2. X ಮತ್ತು Y ಗಳ ನಡುವಿನ ಸಹಸಂಬಂಧ ಗುಣಾಂಕವನ್ನು ಲೆಕ್ಕ ಮಾಡಿ ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ನಡುವಿರುವ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ

X	1	3	4	5	7	8
Y	2	6	8	10	14	16

3. ಸಹ ಸಂಬಂಧ ಗುಣಾಂಕದ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ. (ಯಾವುದಾದರೂ ನಾಲ್ಕು)
4. ಚದರಿಕೆಯ ಚಿತ್ರ ಬಿಡಿಸಿರಿ ಮತ್ತು ಸಹಸಂಬಂಧವನ್ನು ನಿರ್ಣಯಿಸಿ

X	10	20	30	40	50	60	70	80
Y	25	20	25	35	40	35	50	45

5. ಚದರಿಕೆಯ ಚಿತ್ರ ಬಿಡಿಸಿರಿ.

X	1	2	3	4	5	6
Y	2	4	6	8	10	1

IV. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರು ಇಪ್ಪತ್ತು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಆರು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.)

1. ಈ ಕೆಳಗಿನ ದತ್ತಾಂಶಗಳಿಗೆ ಹಂತ ವಿಚಲನಾ ವಿಧಾನದಿಂದ ಕಾರ್ಲ್‌ಪಿಯರ್‌ಸನ್‌ರವರ ಸಹ ಸಂಬಂಧ ಗುಣಾಂಕವನ್ನು ಲೆಕ್ಕ ಮಾಡಿ ಮತ್ತು ಫಲಿತಾಂಶವನ್ನು ಟೀಕಿಸಿ.

X	12	14	16	18	20	22	24	28	30
Y	36	33	30	27	24	21	18	15	12

2. ಶ್ರೇಣಿ ಸಹ ಸಂಬಂಧದ ಗುಣಾಂಕವನ್ನು ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಮಾಡಿ.

X	18	28	35	44	35	26	37	48
Y	83	51	34	34	34	28	46	47

* * *

ಅಧ್ಯಾಯ– 8

ಸೂಚ್ಯಾಂಕಗಳು

I. ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಒಂದು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.)

1. $P_{01} = \frac{\Sigma P_1 q_0}{\Sigma P_0 P_0} \times 100$ ಸಮೀಕರಣವನ್ನು ನೀಡಿದವರು

   ಎ. ಲಾಸ್ಪೆಯರ್ ಬಿ. ಪಾಶ್ಚೆ ಸಿ. ಮಾರ್ಷಲ್ ಡಿ. ಫಿಶರ್

2. ಸೂಚ್ಯಾಂಕದಲ್ಲಿ ಯಾವ ವರ್ಷದ ಬೆಲೆಯನ್ನು 100 ಎಂದು ಊಹಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

   ಎ. ಚಾಲ್ತಿ ವರ್ಷ ಬಿ. ಆಧಾರ ವರ್ಷ

   ಸಿ. ಬೆಲೆಗಳ ಆಯ್ಕೆ ಡಿ. ಈ ಮೇಲಿನವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ

3. ಲಾಸ್ಪೆಯರ್ ಸೂಚ್ಯಾಂಕವು ಈ ಕೆಳಗಿನವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದನ್ನು ಆಧರಿಸಿದೆ?

   ಎ. ಆಧಾರ ವರ್ಷದ ಪ್ರಮಾಣ ಬಿ. ಚಾಲ್ತಿ ವರ್ಷದ ಪ್ರಮಾಣ

   ಸಿ. ಈ ಮೇಲಿನ ಎರಡೂ ಡಿ. ಚಾಲ್ತಿ ಮತ್ತು ಮೂಲ ವರ್ಷದ ಸರಾಸರಿ

4. ಪಾಶ್ಚೆಯವರ ಸೂಚ್ಯಾಂಕವು ಈ ಕೆಳಗಿನವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದನ್ನು ಆಧರಿಸಿದೆ.

   ಎ. ಚಾಲ್ತಿ ವರ್ಷದ ಪ್ರಮಾಣ ಬಿ. ಆಧಾರ ವರ್ಷದ ಪ್ರಮಾಣ

   ಸಿ. ಎರಡೂ ಡಿ. ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ

II. ಖಾಲಿ ಬಿಟ್ಟ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಭರ್ತಿ ಮಾಡಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಒಂದು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.)

1. ಸೂಚ್ಯಾಂಕಗಳನ್ನು ..... ರಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
2. ಹಣದುಬ್ಬರವು ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ..... ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುತ್ತದೆ.
3. ಚಾಲ್ತಿ ವರ್ಷದ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ತೂಕವನ್ನಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸುವ ಸೂಚ್ಯಾಂಕವನ್ನು ..... ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.
4. P_1 ಮತ್ತು P_0 ಸರಕುಗಳ ಚಾಲ್ತಿ ಮತ್ತು ..... ಅವಧಿಯ (ವರ್ಷ) ಬೆಲೆಯನ್ನು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.

III. ಹೊಂದಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ : (5 ಅಂಕಗಳು)

ಎ	ಬಿ
1) CPI	1) ಉತ್ಪಾದಕರ ಬೆಲೆ ಸೂಚ್ಯಾಂಕ
2) WPI	2) ಕೃಷಿ ಬೆಲೆ ಸೂಚ್ಯಾಂಕ
3) IPI	3) ಅನುಭೋಗಿ ಬೆಲೆ ಸೂಚ್ಯಾಂಕ
4) API	4) ಸಗಟು ಬೆಲೆ ಸೂಚ್ಯಾಂಕ
5) PPI	5) ಕೈಗಾರಿಕಾ ಉತ್ಪಾದನಾ ಸೂಚ್ಯಾಂಕ

IV. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಪದ / ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಒಂದು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.)

1. ಸೂಚ್ಯಾಂಕ ಎಂದರೇನು?
2. ಸಾಪೇಕ್ಷ ಬೆಲೆ ಎಂದರೇನು?
3. ಹಣದುಬ್ಬರ ಎಂದರೇನು?
4. ಕೈಗಾರಿಕಾ ಉತ್ಪಾದನಾ ಸೂಚ್ಯಾಂಕವನ್ನು ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಮಾಡುವ ಸೂತ್ರವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.
5. ಸೆನ್ಸೆಕ್ಸ್ (ಸಂವೇದಿ ಸೂಚ್ಯಾಂಕ) ಎಂದರೇನು?

V. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರು ನಾಲ್ಕು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಎರಡು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.)

1. ಪ್ರಮುಖ ಸೂಚ್ಯಾಂಕಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ.
2. ಅನುಭೋಗಿ ಬೆಲೆ ಸೂಚ್ಯಾಂಕ ಎಂದರೇನು? ಅದನ್ನು ನೀವು ಹೇಗೆ ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವಿರಿ?
3. ಸಗಟು ಬೆಲೆ ಸೂಚ್ಯಾಂಕ ಎಂದರೇನು? ಅದರ ನ್ಯೂನ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.
4. ಕೈಗಾರಿಕಾ ಉತ್ಪಾದನಾ ಸೂಚ್ಯಾಂಕ ಎಂದರೇನು? ಈ ಸೂಚ್ಯಾಂಕಕ್ಕೆ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಯಾವ ವರ್ಷ ಆಧಾರ ವರ್ಷವಾಗಿದೆ?

VI. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರು ಹನ್ನೆರಡು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ನಾಲ್ಕು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.)

1. ಈ ಕೆಳಗಿನ ದತ್ತಾಂಶಗಳಿಗೆ ಸಾಪೇಕ್ಷ ಬೆಲೆಗಳ ತೂಕಿತ ಸರಾಸರಿ ಸೂಚ್ಯಾಂಕವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ.

ವಸ್ತುಗಳು	ತೂಕ % ರಲ್ಲಿ	ಆಧಾರ ವರ್ಷದ ಬೆಲೆ ರೂಗಳಲ್ಲಿ	ಚಾಲ್ತಿ ವರ್ಷದ ಬೆಲೆ ರೂಗಳಲ್ಲಿ
A	40	2	4
B	30	5	6
C	20	4	5
D	10	2	3

2. ಈ ಕೆಳಗಿನ ದತ್ತಾಂಶಗಳಿಗೆ ಜೀವನ ವೆಚ್ಚದ ಸೂಚ್ಯಾಂಕವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ.

ವಸ್ತುಗಳು	Q_0	P_0	P_1
ಗೋಧಿ	20	10	12
ಅಕ್ಕಿ	5	30	35
ತುಪ್ಪ	2	20	30
ಸಕ್ಕರೆ	4	25	40

3. ಈ ಕೆಳಗಿನ ದತ್ತಾಂಶಗಳಿಗೆ ಲಾಸ್ಪೆಯರ್ ವಿಧಾನದ ಮೂಲಕ ಸೂಚ್ಯಾಂಕವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ.

ವಸ್ತುಗಳು	P_0	Q_0	P_1	Q_1
A	8.0	5	10	11
B	8.5	6	9	9
C	9.0	4	12	6

VII. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರು ಇಪ್ಪತ್ತು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಆರು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.)

1. ಅನುಭೋಗಿ ಬೆಲೆ ಸೂಚ್ಯಾಂಕವನ್ನು ರಚಿಸುವಾಗ ಕಂಡು ಬರುವ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.
2. CPI, WPI, ಮತ್ತು IIP ಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ.
3. ಈ ಕೆಳಗಿನ ದತ್ತಾಂಶಗಳಿಗೆ ಸೂಚ್ಯಾಂಕಗಳನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ.

ಎ) ಲಾಸ್ಪೆಯರ್ ವಿಧಾನ ಬಿ) ಪಾಶ್ಚೆ ವಿಧಾನ

ಸರಕುಗಳು	1990		1995	
	ಬೆಲೆ	ಪ್ರಮಾಣ	ಬೆಲೆ	ಪ್ರಮಾಣ
A	20	15	30	20
B	15	10	20	15
C	30	20	25	10
D	10	5	12	10

VIII. ಯೋಜನೆ ಆಧಾರಿತ ಪ್ರಶ್ನೆ (5 ಅಂಕಗಳು)

1. ಸೆನ್‌ಸೆಕ್ಸ್ (ಸಂವೇದಿ ಸೂಚ್ಯಾಂಕ) ನ್ನು ಕುರಿತು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ.

* * *

ಅಧ್ಯಾಯ– 9

ಸಂಖ್ಯಾತ್ಮಕ ಸಾಧನಗಳ ಉಪಯೋಗ

I. ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಒಂದು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.)

1. ಸಂಖ್ಯಾತ್ಮಕ ಸಾಧನಗಳು ಇದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಕವಾಗಿದೆ.

ಎ. ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲು ಬಿ. ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಲು

ಸಿ. ಮಾರಾಟ ಮಾಡಲು ಡಿ. ಉತ್ಪಾದನೆ

2. ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವಲ್ಲಿ ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲ ಹಂತವೆಂದರೆ –

ಎ. ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮತ್ತು ಅರ್ಥೈಸುವಿಕೆ ಬಿ. ದತ್ತಾಂಶಗಳ ಸಂಗ್ರಹಣೆ

ಸಿ. ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಲು ಡಿ. ದತ್ತಾಂಶಗಳ ಸಂಗ್ರಹಣೆ

II. ಖಾಲಿ ಬಿಟ್ಟ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಭರ್ತಿ ಮಾಡಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಒಂದು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.)

1. ಸಮೀಕ್ಷೆಯು ..... ಸಂಗ್ರಹಣೆಯ ವಿಧಾನವನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಲು ಸಹಾಯಕವಾಗಿದೆ.

2. ..... ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವಾಗ ನಿರ್ಧರಿತ ಗುಂಪಿನ ಆಯ್ಕೆಯು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದುದ್ದಾಗಿದೆ.

III. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಪದ / ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಒಂದು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.)

1. ಯೋಜನೆಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿನ ಕೊನೆಯ ಹಂತವನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.

2. ಅನುಭೋಗಿ ಜಾಗೃತಿ ಎಂದರೇನು?

IV. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರು ನಾಲ್ಕು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಎರಡು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.)

1. ಯಾವುದಾದರೂ 4 ಸಂಖ್ಯಾತ್ಮಕ ಸಾಧನಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ.

2. ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ನಾಲ್ಕು ಹಂತಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

* * *

ಭಾರತದ ಆರ್ಥಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ

ಅಧ್ಯಾಯ - 1

ಸ್ವಾತಂತ್ರ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಆರ್ಥಿಕತೆ

I. ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಒಂದು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.)

1. ವಸಾಹತುಶಾಹಿ ಆಳ್ವಿಕೆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಯಾರ ತಲಾ ಆದಾಯದ ಅಂದಾಜು ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ಅತ್ಯಂತ ಮಹತ್ವ ಪೂರ್ಣವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗಿದೆ.

   (ಎ) ದಾದಾಬಾಯಿ ನವರೋಜಿ. (ಬಿ) ವಿ ಕೆ ಆರ್ ವಿ ರಾವ್

   (ಸಿ) ವಿಲಿಯಂ ದಿಗ್ಬೆ (ಡಿ) ಆರ್ ಸಿ ದೇಸಾಯಿ

2. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ರೈಲು ಸಾರಿಗೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ವರ್ಷ_____

   (ಎ) 1835 (ಬಿ) 1776 (ಸಿ) 1850 (ಡಿ) 1853

3. ವಸಾಹತುಶಾಹಿ ಆಳ್ವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಅರ್ಧದಷ್ಟು ವಿದೇಶಿ ವ್ಯಾಪಾರವು ಯಾವ ರಾಷ್ಟ್ರದೊಂದಿಗೆ ನಿರ್ಬಧಿತವಾಗಿತ್ತು.?

   (ಎ) ಬ್ರಿಟನ್ (ಬಿ) ಇರಾನ್ (ಸಿ) ಚೀನಾ (ಡಿ) ಶ್ರೀಲಂಕಾ

4. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಈ ಕೆಳಕಂಡ ವರ್ಷಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ಜನಗಣತಿಯನ್ನು ನಡೆಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

   (ಎ) 5 (ಬಿ) 10 (ಸಿ) 1 (ಡಿ) 2

II. ಖಾಲಿ ಬಿಟ್ಟ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಭರ್ತಿ ಮಾಡಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಒಂದು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.)

1. ಸ್ವತಂತ್ರ ಪೂರ್ವ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸೆಣಬಿನ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ದೇಶದ _____ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರೀಕೃತವಾಗಿದ್ದವು.
2. ವಸಾಹತುಶಾಹಿ ಆಳ್ವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಹತ್ತಿಬಟ್ಟೆ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು_____ ಪ್ರಾಬಲ್ಯಕ್ಕೊಳಪಟ್ಟಿದ್ದವು.
3. _____ ಭಾರತದ ಜನಸಂಖ್ಯಾ ಸ್ಥಿತ್ಯಂತರದ ಎರಡನೇ ಹಂತ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ವರ್ಷ.
4. _____ ಸಾರಿಗೆಯು ಬ್ರಿಟೀಷರ ಪ್ರಮುಖ ಕೊಡುಗೆಯೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗಿದೆ.

III. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಪದ/ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಒಂದು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.)

1. ಬ್ರಿಟೀಷರ ಆಳ್ವಿಕೆಯ ಕಾಲದ ಪ್ರಮುಖ 'ಕಂದಾಯ ಪಾವತಿ ಪದ್ಧತಿ'ಯನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ.
2. TISCO ವನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿ.
3. 'ಬಂಡವಾಳ ಸರಕುಗಳ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು' ಎಂದರೇನು?
4. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲಿಗೆ ಯಾವಾಗ ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಜನಗಣತಿ ನಡೆಸಲಾಯಿತು?
5. ವಸಾಹತುಶಾಹಿ ಸರ್ಕಾರ ಕಾಲುವೆ ಸಾರಿಗೆಯನ್ನು ಏಕೆ ರದ್ದು ಪಡಿಸಿತು?

IV. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಎರಡು ಅಂಕಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.)

1. ವಸಾಹತುಶಾಹಿ ಸರ್ಕಾರವು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಅನುಸರಿಸಿದ ಆರ್ಥಿಕ ನೀತಿಗಳ ಉದ್ದೇಶವೇನು?
2. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ರಫ್ತುಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿಮಾಡಿ.

3. ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಆಧುನಿಕ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ.

4. ವಸಾಹತುಶಾಹಿ ಆಳ್ವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾದ ಮೂಲ ಸೌಕರ್ಯಗಳಾವುವು.

V. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರು ಹನ್ನೆರಡು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ನಾಲ್ಕು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.)

1. 'ಬ್ರಿಟೀಷರ ಆಳ್ವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಕರಕುಶಲ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ನಾಶವಾದುವು ಈ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸಿ.

2. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಪೂರ್ವ ಭಾರತದ ವಿದೇಶಿ ವ್ಯಾಪಾರ ಪ್ರಮಾಣ ಮತ್ತು ದಿಕ್ಕನ್ನು ಸೂಚಿಸಿ.

3. ವಸಾಹತುಶಾಹಿ ಆಳ್ವಿಕೆಯಲ್ಲಿ 'ಭಾರತದ ಸಂಪತ್ತು ಬಸಿದು ಹೋಯಿತು' ಎಂಬುದನ್ನು ಏನೆಂದು ಅರ್ಥೈಸುವಿರಿ.

VI. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರು ಇಪ್ಪತ್ತು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಆರು ಅಂಕಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.)

1. ವಸಾಹತುಶಾಹಿ ಆಳ್ವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಕೃಷಿವಲಯದ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಯನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.

2. 'ವಸಾಹತುಶಾಹಿ ಆಳ್ವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಕೈಗಾರಿಕಾವಲಯ ಸದೃಢ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಾಧಿಸಲಿಲ್ಲ' ಈ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸಿ.

3. ಬ್ರಿಟೀಷರು ಭಾರತಕ್ಕೆ ಸಕಾರಾತ್ಮಕ ಕೊಡುಗೆಗಳನ್ನು ನೀಡಿದ್ದಾರೆಯೆ? ಚರ್ಚಿಸಿ.

* * *

ಅಧ್ಯಾಯ– 2

ಭಾರತದ ಆರ್ಥಿಕತೆ - 1950-1990

I. ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಒಂದು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.)

1. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಗಳ ಗುರಿ ಆಗಿರುವುದಿಲ್ಲ

   ಎ. ಬೆಳವಣಿಗೆ　　ಬಿ. ಆಧುನೀಕರಣ

   ಸಿ. ಸ್ವಸಾಮರ್ಥ್ಯ　　ಡಿ. ಸ್ವಾವಲಂಬನೆ

2. ಹಸಿರು ಕ್ರಾಂತಿಯ ಮೊದಲ ಹಂತದ ಸಾಧನೆಯು ಸಾಧ್ಯವಾದದ್ದು

   ಎ. 1960 – 1970 ರ ಮಧ್ಯದ ದಶಕ　　ಬಿ. 1950 – 1960 ರ ದಶಕ

   ಸಿ. 1970 – 1980 ರ ಮಧ್ಯದ ದಶಕ　　ಡಿ. 1970 – 1980 ರ ದಶಕ

II. ಖಾಲಿ ಬಿಟ್ಟ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಭರ್ತಿ ಮಾಡಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಒಂದು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.)

1. ಯೋಜನಾ ಆಯೋಗದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು _____

2. ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಬೃಹತ್ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ _____ ಅನ್ನು ಬಳಸುತ್ತವೆ.

3. ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಸಮಾನತೆಯು _____ ನ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿತ್ತು.

III. ಹೊಂದಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಒಂದು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.)

ಅ	ಬ
1. ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ	ಅ. ಅಧಿಕ ಪ್ರಮಾಣದ ಉತ್ಪನ್ನ ನೀಡುವ ಬೀಜಗಳು
2. ಕೋಟಾ	ಬ. ಯೋಜನಾ ಆಯೋಗದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು
3. ಭೂ ಸುಧಾರಣೆ	ಕ. ಸರಕುಗಳನ್ನು ಆಮದು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಮಾಣ
4. ಹೆಚ್.ವೈ.ವಿ. ಬೀಜಗಳು	ಡ. ಉತ್ಪಾದನಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗಾಗಿ ಸರ್ಕಾರ ನೀಡುವ ಹಣಕಾಸಿನ ಸಹಾಯ
5. ಸಹಾಯಧನ	ಇ. ಉತ್ಪಾದಕತೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಕೃಷಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸುವುದು.

IV. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಪದ/ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಒಂದು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.)

1. ಯೋಜನೆಯನ್ನು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಿ?

2. ಭೂಸುಧಾರಣೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಏನೆಂದು ಅರ್ಥೈಸುವಿರಿ?

3. 'ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮಿಗುತೆ' ಎಂದರೇನು?

4. ಭೂ ಹಿಡುವಳಿಯ ಗರಿಷ್ಟಮಿತಿ ಎಂದರೇನು?

5. ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಲಯದ ಕೈಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.

6. ಒಟ್ಟು ದೇಶೀಯ ಉತ್ಪನ್ನದ ಅರ್ಥ ತಿಳಿಸಿ.

V. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಎರಡು ಅಂಕಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ).

1. ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯ ಗುರಿಗಳಾವುವು?

2. ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಎರಡು ಪ್ರಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

3. ಕೈಗಾರಿಕ ವಲಯವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಲು ಸರ್ಕಾರವು ಏಕೆ ಮಹತ್ವದ ಪಾತ್ರವಹಿಸಿತು?

4. ಸುಂಕ ಮತ್ತು ಕೋಟಾಗಳ ಅರ್ಥಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.

VI. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರು ಹನ್ನೆರಡು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ನಾಲ್ಕು ಅಂಕಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ).

1. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಭೂಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಒಂದು ಲಘು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ.

2. ಹಸಿರು ಕ್ರಾಂತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಲಘು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ.

3. ಕೃಷಿ ಸಹಾಯಧನದ ಬಗ್ಗೆ ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ.

4. ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಗಳ ಯಾವುದಾದರೂ 2 ಗುರಿಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.

* * *

ಅಧ್ಯಾಯ-೮

ಉದಾರೀಕರಣ, ಖಾಸಗೀಕರಣ ಮತ್ತು ಜಾಗತೀಕರಣ: ಒಂದು ವಿಮರ್ಶೆ

1991 ರ ನಂತರದ ಆರ್ಥಿಕ ಸುಧಾರಣೆಗಳು

I ಖಾಲಿ ಬಿಟ್ಟ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಭರ್ತಿ ಮಾಡಿ (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಒಂದು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ).

1) ಆರ್ಥಿಕ ಸುಧಾರಣೆಗಳನ್ನು _____ ರಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲಾಯ್ತು.

2) RBI _____ ವಲವನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುತ್ತದೆ.

3) _____ ರಲ್ಲಿ WTO ಸ್ಥಾಪಿತವಾಯಿತು.

4) ವೈಯಕ್ತಿಕ ಆದಾಯದ ಮೇಲಿನ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು _____ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತೇವೆ.

II. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಪದ/ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಒಂದು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ).

1) ಉದಾರೀಕರಣಎಂದರೇನು?

2) ಖಾಸಗೀಕರಣದ ಅರ್ಥ ನೀಡಿ?

3) ಜಾಗತೀಕರಣ ಎಂದರೇನು?

4) IBRD ಯನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿ.

5) GATT ಯನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿ.

6) ನೇರ ತೆರಿಗೆಯ ಅರ್ಥ ನೀಡಿ.

7) ಹೊರಗುತ್ತಿಗೆಯನ್ನು ಏನೆಂದು ಅರ್ಥೈಸುವಿರಿ.

III. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಎರಡು ಅಂಕಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ).

1) ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪರವಾನಗಿ ಎಂದರೇನು?

2) ಉದಾರೀಕರಣದ ಯಾವುದಾದರೂ ನಾಲ್ಕು ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.

3) ಕೋಶೀಯ ನೀತಿ ಎಂದರೇನು?

4) ಹೊರಗುತ್ತಿಗೆಯ ಸೇವೆಗಳಾವುವು?

5) ಹೂಡಿಕೆ ಹಿಂತೆಗೆತ ಎಂದರೇನು?

6) ನೇರ ಮತ್ತು ಪರೋಕ್ಷ ತೆರಿಗೆಗಳಿಗೆ ಉದಾಹರಣೆ ನೀಡಿ.

IV. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರು ಹನ್ನೆರಡು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ನಾಲ್ಕು ಅಂಕಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ).

1) ಭಾರತದ ಆರ್ಥಿಕ ಸುಧಾರಣೆಗಳ ಹಿನ್ನಲೆಯನ್ನು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿ.

2) ವಿಶ್ವ ವ್ಯಾಪಾರ ಸಂಘಟನೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ.

3) ಹಣಕಾಸು ವಲಯದ ಸುಧಾರಣೆಗಳನ್ನು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ಬರೆಯಿರಿ.

4) ಹೊರಗುತ್ತಿಗೆ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಲಘು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ.

V. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರು ಇಪ್ಪತ್ತು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಆರು ಅಂಕಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ).

1) ಉದಾರೀಕರಣದ ಪ್ರಮುಖ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.

2) ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಮೇಲಾದ ಸುಧಾರಣೆಗಳ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.

V I. ಯೋಜನೆ ಆಧಾರಿತ ಪ್ರಶ್ನೆ

1. ಕೆಳಗಿನ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ, ಕೈಗಾರಿಕೆ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಕೃತ, ಖಾಸಗಿ ಮತ್ತು ವಿದೇಶಿ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ.

   ICICI , ಕೆನರಾ ಬ್ಯಾಂಕು, HSBC, IDBI, NABARD.

* * *

ಅಧ್ಯಾಯ– 4

ಬಡತನ (Poverty)

I. ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಒಂದು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ).

1. ಬಡತನದ ರೇಖೆಯು ಇವರನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸುತ್ತದೆ

   ಎ. ಬಡವರು ಮತ್ತು ಬಡವರಲ್ಲದವರು ಬಿ. ಶ್ರೀಮಂತರು ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮಂತರಲ್ಲದವರು

   ಸಿ. ಬಡವರು ಮತ್ತು ದುರ್ಬಲರು. ಡಿ. ಮೇಲಿನವುಗಳು ಯಾವುದು ಅಲ್ಲ.

2. ಸ್ವತಂತ್ರ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಇವರು ಬಡತನ ರೇಖೆಯ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲು ಚರ್ಚಿಸಿದರು.

   ಎ. ದಾದಾಭಾಯಿ ನವರೋಜಿ ಬಿ. ಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣ ಗೋಖಲೆ

   ಸಿ. ವಿನೋಭಾ ಭಾವೆ ಡಿ. ವಿನೋದಾ ಬಾಯಿ

3. ಕೆಲವರು ಬಹುತೇಕ ಶ್ರೀಮಂತರಾಗಿದ್ದು, ಕೆಲವು ಸಮಯಗಳಲ್ಲಿ ದುರಾದೃಷ್ಟದಿಂದಾಗಿ ಬಡವರಾಗಬಹುದು. ಇವರನ್ನು ಹೀಗೆಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.

   ಎ. ಆಕಸ್ಮಿಕ ಬಡವರು ಬಿ. ಸಾಮಾನ್ಯ ಬಡವರು

   ಸಿ. ಸದಾ ಬಡವರು ಡಿ. ಮೇಲಿನ ಯಾರೂ ಅಲ್ಲ

4. ಈ ಕಾಯಿದೆಯು ಪ್ರತೀ ಬಡ ಕುಟುಂಬದವರಿಗೆ ಕನಿಷ್ಟ 100 ದಿನಗಳ ಕೂಲಿ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಖಾತರಿಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ.

   ಎ. PMRY ಬಿ. SJSRY

   ಸಿ. MGNREGA ಡಿ. SGSY

II. ಖಾಲಿ ಬಿಟ್ಟ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಭರ್ತಿ ಮಾಡಿ (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಒಂದು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ).

1. ಬಡವರ ಜೀವನವನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ಮತ್ತು _____ ಅಂಶಗಳಲ್ಲಿ ಬಡತನದ ಕಾರಣಗಳು ಅಡಗಿವೆ.
2. ಬಹುತೇಕ ಬಡತನ ನಿರ್ಮೂಲನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು _____ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಂಡಿವೆ.
3. _____ ರ ಆಳ್ವಿಕೆಯು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಜನರನ್ನು ನಿರ್ಗತಿಕರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿತು
4. ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರು ವೃತ್ತಿ ಮತ್ತು _____ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಬಡವರನ್ನು ಗುರುತಿಸಿದ್ದಾರೆ.

III. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಪದ/ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಒಂದು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ).

1. ಬಡತನದ ಅರ್ಥ ಕೊಡಿ.
2. ಬಡವರು ಏಕೆ ದೈಹಿಕವಾಗಿ ದುರ್ಬಲರಾಗಿದ್ದರೇ?
3. ಕಡೆಯುವ ಬಡವರೆಂದರೆ ಯಾರು?

4. ಯೋಜನಾ ಆಯೋಗದ ಪ್ರಕಾರ ಬಡತನದ ರೇಖೆಯನ್ನು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಿ.

5. 'ತಲೆ ಎಣಿಕೆ' ಅನುಪಾತ ಎಂದರೇನು?

6. ವಾರಸುದಾರರಿಲ್ಲದ ಹಿರಿಯ ನಾಗರೀಕರಿಗೆ ಮತ್ತು ಬಡ ಹಾಗು ದಿಕ್ಕಿಲದ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲು ಸರ್ಕಾರವು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿರುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಯಾವುದು?.

IV. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ವಾಕಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಎರಡು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ).

1. ಅತ್ಯಂತ ಬಡ ಕುಟುಂಬಗಳ ಮುಖ್ಯ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿರಿ.

2. ನಗರ ಪ್ರದೇಶದ ಬಡವರೆಂದರೆ ಯಾರು? ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಡಿ.

3. ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದ ಬಡವರೆಂದರೆ ಯಾರು? ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಡಿ.

4. ಬಡತನವನ್ನು ಪ್ರಚೋದಿಸುವ ಮತ್ತು ಶಾಶ್ವತಗೊಳಿಸುವಂತಹ ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಂಶಗಳು ಯಾವುವು?

5. ಬಡವರಿಗೆ ಸ್ವ–ಉದ್ಯೋಗ ಸೃಷ್ಟಿಸುವ ಸರ್ಕಾರದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ.

6. ಬಡವರ ಆಹಾರ ಮತ್ತು ಪೌಷ್ಟಿಕತೆಯ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿ.

7. ಬಡತನ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತಡೆಯುಂಟು ಮಾಡಿರುವ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿಮಾಡಿ.

V. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರು ಹನ್ನೆರಡು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ನಾಲ್ಕು ಅಂಕಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ).

1. ಬಡತನವನ್ನು ಕಡಿಮೆಗೊಳಿಸುವ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಆಧಾರಿತ ಮಾರ್ಗ ಎಂದರೇನು? ಏಕೆ ಅದು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿಲ್ಲ?

2. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಬಡತನ ನಿರ್ಮೂಲನೆ ಮಾಡುವ ಉದ್ಯೋಗ ಸೃಷ್ಟಿಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.

3. ಬಡತನವನ್ನು ಉಪಶಮನಗೊಳಿಸುವ ಸರ್ಕಾರದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಿ.

VI. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರು ಇಪ್ಪತ್ತು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಆರು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ).

1. ಬಡತನದ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.

2. ಬಾರತದಲ್ಲಿ ಬಡತನದ ನಿವಾರಣೆಗಾಗಿ ಸರ್ಕಾರ ಕೈಗೊಂಡಿರುವ ಮೂರು ಆಯಾಮದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿ.

VII. ಯೋಜನೆ ಆಧಾರಿತ ಪ್ರಶ್ನೆ (5 ಅಂಕಗಳು)

1. ಬಡತನ ರೇಖೆಯ ಪಟವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

* * *

ಅಧ್ಯಾಯ-೮

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮಾನವ ಬಂಡವಾಳ ನಿರ್ಮಾಣ

I. ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಒಂದು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ).

1) ಈ ಕೆಳಗಿನವರುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾರು ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬಲ್ಲರು.

ಎ. ಅನಾರೋಗ್ಯಪೀಡಿತ ವ್ಯಕ್ತಿ　　ಬಿ. ಅನಾರೋಗ್ಯ ಪೀಡಿತ ಕಾರ್ಮಿಕ

ಸಿ. ಸದೃಢ ಆರೊಗ್ಯ ಹೊಂದಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿ　　ಡಿ. ಮೇಲಿನವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದೂ ಅಲ್ಲ

2) ತಪಸ್ ಮುಜುಂದಾರ್ ಸಮಿತಿಯು ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ ಜಿ.ಡಿ.ಪಿ.ಯ ಎಷ್ಟರಷ್ಟು ವೆಚ್ಚ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿದೆ?

ಎ. 4 %　　ಬಿ. 6 %　　ಸಿ. 8 %　　ಡಿ. 5 %

3) ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಶಿಕ್ಷಣ ಎಂಬುದು,

ಎ. ಇನ್ನು ದೂರದ ಕನಸು ಅಲ್ಲ　　ಬಿ. ಇನ್ನೂ ದೂರದ ಕನಸು

ಸಿ. ಕನಸು ಮಾತ್ರ　　ಡಿ. ಯಾವುದು ಅಲ್ಲ

II. ಖಾಲಿ ಬಿಟ್ಟ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಭರ್ತಿ ಮಾಡಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಒಂದು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ).

1) ಶಿಕ್ಷಣದ ಮೇಲಿನ ಹೂಡಿಕೆಯನ್ನು _____ ಪ್ರಮುಖ ಮೂಲಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೆಂದು ಭಾವಿಸಲಾಗಿದೆ.

2) ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು ಕೂಡ ಎಲ್ಲಾ ಕೇಂದ್ರ ತೆರಿಗೆಗಳ ಮೇಲೆ ಶೇಕಡಾ 2 ರಷ್ಟು _____ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದೆ.

3) ಶಿಕ್ಷಣ ಮೇಲು ತೆರಿಗೆಯಿಂದ ಬರುವ ಆದಾಯವನ್ನು _____ ಮೇಲಿನ ವೆಚ್ಚಕ್ಕಾಗಿ ಮೀಸಲಾಗಿಡುತ್ತಿದೆ.

4) ಆರ್ಥಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ವಿದ್ಯಾವಂತ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಕೊಡುಗೆಯು _____ ವ್ಯಕ್ತಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುತ್ತದೆ.

III. ಕೆಳಗಿನವುಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಒಂದು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ).

(1) ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆದಾಯಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕೊಡುಗೆ	[1] ಜಾಗತಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಕೇಂದ್ರಗಳು
(2) ಡ್ಯೂಸ್ಟೇ ಬ್ಯಾಂಕು	[2] ಭಾರತ ಮತ್ತು ಜ್ಞಾನ ಆರ್ಥಿಕತೆ
(3) ವಿಶ್ವಬ್ಯಾಂಕು	[3] ಸಾಕ್ಷರತಾ ದರ
(4) ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಾಧನೆ	[4] ಒಂದು ಧನಾತ್ಮಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ
(5) ಲಿಂಗಸಮಾನತೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ	[5] ಕೌಶಲ್ಯಭರಿತ ಶ್ರಮಿಕ

IV. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಪದ/ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಒಂದು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ).

1) NCERT– ವಿಸ್ತರಿಸಿ

2) ಜನರ ವಲಸೆಗೆ ಕಾರಣ ತಿಳಿಸಿ.

3) UGC ಯನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿ.

4) I.C.M.R ನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿ

V. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಎರಡು ಅಂಕಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ).

1) ಮಾನವ ಬಂಡವಾಳದ ಮೇಲೆ ಹೂಡಿಕೆ ಮಾಡುವ ಅಗತ್ಯತೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.

2) ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಶಿಕ್ಷಣದ ಮೇಲೆ ಏಕೆ ಹಣ ವೆಚ್ಚ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ?

3) ಒಂದು ದೇಶದ ಮಾನವ ಬಂಡವಾಳದ ಎರಡು ಪ್ರಮುಖ ಮೂಲಗಳಾವುವು?

4) ಒಂದು ದೇಶದ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಾಧನೆಯ ಸೂಚಕಗಳಾವುವು?

5) ಮಾನವ ಬಂಡವಾಳ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡುವ ಅಂಶಗಳಾವುವು?

6) ಆರೋಗ್ಯ ವೆಚ್ಚಗಳ ವಿವಿಧ ರೂಪಗಳಾವುವು?

VI. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರು ಹನ್ನೆರಡು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ನಾಲ್ಕು ಅಂಕಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ).

1) ಒಂದು ದೇಶದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಒಂದು ಮುಖ್ಯ ಸಾಧನವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗಿದೆ. ಹೇಗೆ?

2) ಮಾನವ ಬಂಡವಾಳದ ಹೂಡಿಕೆಯು ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಹೇಗೆ ಕೊಡುಗೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತದೆ?

3) ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ವೃತ್ತಿನಿರತ ತರಬೇತಿಯ ಅಗತ್ಯತೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.

4) ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವ ಅಗತ್ಯತೆಯನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಿ.

VII. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರು ಇಪ್ಪತ್ತು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಆರು ಅಂಕಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ).

1) ಮಾನವ ಬಂಡವಾಳ ನಿರ್ಮಾಣದ ಮೂಲಗಳಾಗಿ ಕೆಳಗಿನವುಗಳನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಿ

[1] ಆರೋಗ್ಯ ಮೂಲ ಸೌಕರ್ಯ [2] ವಲಸೆ ಮೇಲಿನ ವೆಚ್ಚ

2) ಒಂದು ದೇಶದ ಆರ್ಥಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣದ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ.

3) ಮಾನವ ಬಂಡವಾಳ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆ ನಡುವಿನ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಗುರ್ತಿಸಿ.

* * *

ಅಧ್ಯಾಯ– 6

ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ

I. ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಒಂದು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ).

1. ಬಹುತೇಕ ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕರು

ಎ. ಶ್ರೀಮಂತರು ಬಿ. ಮಧ್ಯಮ ವರ್ಗದವರು

ಸಿ. ಬಡವರು ಡಿ. ಉನ್ನತವರ್ಗ

2. ಚರ್ಮೋದ್ಯಮ ಮತ್ತು ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮಗಳು

ಎ. ಕೃಷಿಯೇತರ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಬಿ. ಕೃಷಿ ಸಂಬಂಧಿತ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು

ಸಿ. ಇತರ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಡಿ. ಉತ್ಪಾದಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು

3. ಹಾಲು ಉತ್ಪಾದನೆಯ ಹೆಚ್ಚಳದ ಯಶಸ್ಸು ಇದರ ಯಶಸ್ವಿ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲಬೇಕು

ಎ. ಆಪರೇಷನ್ ಫ್ಲಡ್ ಬಿ. ಆಪರೇಷನ್ ಫುಡ್

ಸಿ. ಆಪರೇಷನ್ ಬ್ಲೂ ಡಿ. ಆಪರೇಷನ್ ಫ್ರೂಟ್

4. ಇದು ಕೃಷಿ ಸಂಬಂಧಿತ ಚಟುವಟಿಕೆಯಾಗಿದೆ.

ಎ. ಕೋಳಿಸಾಕಾಣೆ ಬಿ. ಗೃಹ ಕೈಗಾರಿಕೆ

ಸಿ. ಸಣ್ಣಕೈಗಾರಿಕೆ ಡಿ. ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ

II. ಖಾಲಿ ಬಿಟ್ಟ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಭರ್ತಿ ಮಾಡಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಒಂದು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ).

1. ನಮ್ಮ ದೇಶದ ನೈಜ ಪ್ರಗತಿಯು _____ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಮೇಲೆ ನಿಂತಿದೆ.
2. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ _____ ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಅಂಚಿನ ರೈತರನ್ನು ಶೋಷಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು
3. _____ ಬೇಸಾಯವು ರಾಸಾಯನಿಕ ಮುಕ್ತ ಬೇಸಾಯವಾಗಿದೆ.
4. ಮೀನುಗಾರ ಸಮುದಾಯವು ಜಲ ಸಂಪನ್ಮೂಲವನ್ನು _____ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿದೆ.

III. ಹೊಂದಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಒಂದು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ).

A	B
1. NABAR D	ಹಾಲಿನ ಉತ್ಪನ್ನ (ಕ್ಷೀರೋತ್ಪನ್ನ)
2. ಲೇವಾದೇವಿಗಾರ	ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ಮೂಲ
3. ಹಸಿರುಕ್ರಾಂತಿ	ಹಣ್ಣುಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆ
4. ಸುವರ್ಣಕ್ರಾಂತಿ	ಸಾಂಸ್ಥಿಕೇತರ ಮೂಲ
5. ಶ್ವೇತಕ್ರಾಂತಿ	ಆಹಾರೋತ್ಪನ್ನ

IV. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಪದ/ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಒಂದು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ).

1. ಗ್ರಾಮೀಣ ಸಾಲ ಎಂದರೇನು?
2. ಕೃಷಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯ ಅರ್ಥ ತಿಳಿಸಿ.
3. ಸಾವಯವ ಬೇಸಾಯ ಎಂದರೇನು?
4. PDS ನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿ

V. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಎರಡು ಅಂಕಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ).

1. ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಸವಾಲಾಗಿರುವ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಹೊಸ ಪ್ರಯತ್ನದ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಎರಡು ಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ.
2. ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಅರ್ಥವನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.
3. ಲೇವಾದೇವಿಗಾರರು ಗ್ರಾಮೀಣ ರೈತರನ್ನು ಹೇಗೆ ಶೋಷಿಸುತ್ತಿದ್ದರು?
4. ಗ್ರಾಮೀಣ ಸಾಲದ ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ಮೂಲಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ.
5. ಪರ್ಯಾಯ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗೆ ಎರಡು ಉದಾಹರಣೆಕೊಡಿ
6. ಮೀನುಗಾರ ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ಬದುಕನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಡುವ ಎರಡು ಮೂಲಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ.
7. ಸಾವಯವ ಬೇಸಾಯದ ಎರಡು ಲಾಭಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.

VI. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರು ಹನ್ನೆರಡು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ನಾಲ್ಕು ಅಂಕಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ).

1. ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಪ್ರಮುಖ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿಮಾಡಿ.
2. ಕೃಷಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯ ದೋಷಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ
3. ಪರ್ಯಾಯ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ.

VII. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರು ಇಪ್ಪತ್ತು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಆರು ಅಂಕಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ).

1. ಕೃಷಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನುಸುಧಾರಿಸಲು ಸರ್ಕಾರಕೈಗೊಂಡ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.
2. ಈ ಕೆಳಗಿನವುಗಳಿಗೆ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ.

   ಎ) ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬಿ) ಮೀನುಗಾರಿಕೆ
3. ಪಶುಸಂಗೋಪನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ.
4. ಸಾವಯವ ಬೇಸಾಯದ ಲಾಭಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿಮಾಡಿ.

* * *

ಅಧ್ಯಾಯ-7

ಉದ್ಯೋಗ, ಬೆಳವಣಿಗೆ, ಮೌಢಿತಿ ಮತ್ತು ಇತರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು

I. ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಒಂದು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ).

1. G D P ಎಂಬುದು

ಎ. ಒಟ್ಟು ದೇಶೀಯ ಉತ್ಪನ್ನ　　ಬಿ. ಒಟ್ಟು ದೇಶೀಯ ಬೆಲೆ

ಸಿ. ಮೇಲಿನ ಯಾವುದೂ ಅಲ್ಲ　　ಡಿ. ಒಟ್ಟು ಡಾಲರ್ ಬೆಲೆ

2. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಯಾವ ಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು ಉತ್ಪಾದಕ ಕೆಲಸವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗಿಲ್ಲ.

ಎ. ಗೃಹಕೃತ್ಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು　　ಬಿ. ಕೃಷಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು

ಸಿ. ಸೇವಾ ವಲಯ　　ಡಿ. ಕೈಗಾರಿಕಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು

3. ಜೀವನಕ್ಕಾಗಿ ಸ್ವಂತ ಉದ್ಯಮವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು ಅದನ್ನು ತಾವೇ ನಡೆಸುವ ಕಾರ್ಮಿಕರನ್ನು ಹೀಗೆಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.

ಎ. ಮಂತ್ರಿಗಳು　　ಬಿ. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸೇವಕ

ಸಿ. ಸ್ವ–ಉದ್ಯೋಗಿಗಳು　　ಡಿ. ಸರ್ಕಾರಿ ವೈದ್ಯ

4. ನಗರದ ಜನರು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಯಾವುದರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ತೊಡಗಿರುತ್ತಾರೆ?

ಎ. ಪ್ರಾಥಮಿಕ ವಲಯ　　ಬಿ. ಸೇವಾ ವಲಯ

ಸಿ. ಗಣಿಗಾರಿಕೆ　　ಡಿ. ಕೃಷಿ

5. ಔಪಚಾರಿಕ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಯಾವ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ?

ಎ. ಆರ್ಥಿಕ ಪ್ರಯೋಜನಗಳು　　ಬಿ. ಸಾಮಾಜಿಕ ಭದ್ರತಾ ಅನುಕೂಲಗಳು

ಸಿ. ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಅನುಕೂಲಗಳು　　ಡಿ. ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪ್ರಯೋಜನಗಳು

II. ಖಾಲಿ ಬಿಟ್ಟ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಭರ್ತಿ ಮಾಡಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಒಂದು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ).

1. ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ತರಬೇತಿಯ ಮೂಲಕ ವಿವಿಧ ಕರಕುಶಲ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಒತ್ತು ನೀಡಿದವರು.....

2. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಹುತೇಕ ಕಾರ್ಮಿಕ ಬಲವು ..... ರಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

3. ಕಟ್ಟಡ ನಿರ್ಮಾಣ ಕಾರ್ಮಿಕರನ್ನು ..... ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.

4. ಭಾರತದ ಬಹುತೇಕ ಕೆಲಸಗಾರರಿಗೆ ..... ಉದ್ಯೋಗದ ಮೂಲವಾಗಿದೆ.

5. ಸರ್ಕಾರ ..... ಮೂಲಕ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುತ್ತದೆ.

6. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮರೆಮಾಚಿದ ನಿರುದ್ಯೋಗವು ..... ವಲಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ.

III. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒದು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಒಂದು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ).

1. ಕಾರ್ಮಿಕ ಬಲದ ಅರ್ಥವನ್ನು ನೀಡಿ.
2. 'ಉದ್ಯೋಗರಹಿತ ಬೆಳವಣಿಗೆ"ಯನ್ನು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಿ.
3. ಋತುಮಾನದ ನಿರುದ್ಯೋಗ ಎಂದರೇನು?
4. ILO ಯನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿ.
5. ಅನೌಪಚಾರಿಕ ವಲಯ ಎಂದರೇನು?

IV. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಎರಡು ಅಂಕಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ).

1. ನಿಯಮಿತ ಸಂಬಳ ಪಡೆಯುವ ನೌಕರರು ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗಿಂತ ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಏಕೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದಾರೆ?
2. ನಿರುದ್ಯೋಗದ ಯಾವುದಾದರೂ 4 ವಿಧಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ.
3. ಸ್ವ–ಉದ್ಯೋಗಿಗಳೆಂದರೆ ಯಾರು? ಎರಡು ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ನೀಡಿ.
4. ಗ್ರಾಮೀಣ ನಿರುದ್ಯೋಗದ ಪ್ರಕಾರಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ.
5. ಆರ್ಥಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಮೂರು ವಲಯಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ.
6. ಔಪಚಾರಿಕ ಮತ್ತು ಅನೌಪಚಾರಿಕ ವಲಯದ ಕಾರ್ಮಿಕರ ನಡುವಿನ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳೇನು?
7. NSSO ಪ್ರಕಾರ ನಿರುದ್ಯೋಗ ಎಂದರೇನು?

V. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರು ಹನ್ನೆರಡು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ನಾಲ್ಕು ಅಂಕಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ).

1. ಅನೌಪಚಾರಿಕ ವಲಯದ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ.
2. ವಿವಿಧ ವಲಯಗಳಲ್ಲಿನ ಆರ್ಥಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿಮಾಡಿ.
3. ಸ್ವ–ಉದ್ಯೋಗಿ ಮತ್ತು ಕೂಲಿ ಶ್ರಮಿಕರ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ.
4. ನಿರುದ್ಯೋಗದ ವಿಧಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.

VI. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರು ಇಪ್ಪತ್ತು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಆರು ಅಂಕಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ).

1. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಉದ್ಯೋಗವಕಾಶಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಪಾತ್ರವೇನು?
2. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಶ್ರಮಬಲದ ಅನೌಪಚಾರೀಕರಣದ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚಿಸಿ.
3. ಬದಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಉದ್ಯೋಗ ರಚನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ.

VII . ಯೋಜನೆ ಆಧಾರಿತ ಪ್ರಶ್ನೆ (5 ಅಂಕಗಳು)

1. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಔಪಚಾರಿಕ ಮತ್ತು ಅನೌಪಚಾರಿಕ ಕೆಲಸಗಾರರನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ.
    1. ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಅಂಗಡಿ ಮಾಲೀಕ
    2. ಕೈಮಗ್ಗದ ನೇಕಾರ
    3. SBI ನ ಕ್ಯಾಷಿಯರ್

4. ರಸ್ತೆ ಬದಿಯ ಮಾರಾಟಗಾರ
5. ಸರ್ಕಾರಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿನ ನರ್ಸ್
6. ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಯ ಶಿಕ್ಷಕ
7. ಸಿಂಪಿಗ (ದರ್ಜಿ)
8. ಕಂದಾಯ ನಿರೀಕ್ಷಕರು
9. ಆರಕ್ಷಕರು
10. ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕರು

* * *

ಅಧ್ಯಾಯ– 8

ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ

I. ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಒಂದು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ).

1. ದೇವರ ಸ್ವಂತ ನಾಡು ಎಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ ರಾಜ್ಯ ಯಾವುದು

ಎ. ಕೇರಳ ಬಿ. ಕಾಶ್ಮೀರ

ಸಿ. ಗೋವಾ ಡಿ. ಹಿಮಾಚಲ ಪ್ರದೇಶ

2. ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಭಾರೀ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿರುವ ರಾಜ್ಯ ಯಾವುದು

ಎ. ರಾಜಸ್ಥಾನ ಬಿ. ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಳ

ಸಿ. ತಮಿಳುನಾಡು ಡಿ. ಕರ್ನಾಟಕ

II. ಖಾಲಿ ಬಿಟ್ಟ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಭರ್ತಿ ಮಾಡಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಒಂದು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ).

1. ಮೂಲಭೂತ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು _____ ವಿಧಗಳಾಗಿ ವರ್ಗೀಕರಿಸಲಾಗಿದೆ.
2. ಭಾರತೀಯ ವೈದ್ಯ ಪದ್ಧತಿಯು _____ ನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

III. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಪದ/ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಒಂದು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ).

1. ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ತೋಟಗಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಗತಿ ಸಾಧಿಸಿದ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ.
2. ಸಾಕ್ಷರತೆಯಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಗತಿ ಸಾಧಿಸಿದ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ.
3. ಕೈಗಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಿದ ಯಾವುದಾದರೊಂದು ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ.
4. ಏಕೆ ಬೆಂಗಳೂರು ಹೆಚ್ಚು ಬಹುರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಂಪನಿಗಳನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸುತ್ತಿದೆ?
5. ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಎಂದರೇನು?
6. ಆರೋಗ್ಯದ ಅರ್ಥವೇನು?

IV. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಎರಡು ಅಂಕಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ).

1. ಆರ್ಥಿಕ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳು ಯಾವುವು?
2. ಸಾಮಾಜಿಕ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳು ಯಾವುವು?
3. 'ಕಾಯಿಲೆಗಳ ಜಾಗತಿಕ ಹೊರೆ' ಇದರ ಅರ್ಥವನ್ನು ನೀಡಿ.
4. ಆರೋಗ್ಯ ಸೂಚಕಗಳಾವುವು?
5. ಭಾರತೀಯ ವೈದ್ಯ ಪದ್ಧತಿ ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ವೈದ್ಯ ಪದ್ಧತಿಗಳಾವುವು?

V. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರು ಹನ್ನೆರಡು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ನಾಲ್ಕು ಅಂಕಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ).

1. ಆಧುನಿಕ ಆರ್ಥಿಕತೆಯಲ್ಲಿ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.
2. ಗ್ರಾಮೀಣ ಭಾರತದ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳನ್ನು ಸಂಕ್ಷೀಪ್ತವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿ.
3. 1990–91 ಮತ್ತು 2014–15 ರಲ್ಲಿನ ವಾಣಿಜ್ಯ ಇಂಧನ ಬಳಕೆಯ ಮಾದರಿ (ಶೇಕಡವಾರು)ಯನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.
4. ಭಾರತದ ಖಾಸಗಿ ಆರೋಗ್ಯ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳ ಕುರಿತು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ.

VI. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರು ಇಪ್ಪತ್ತು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಆರು ಅಂಕಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ).

1. ಇಂಧನ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ.
2. ಆರೋಗ್ಯ ಸೂಚಕ ಮತ್ತು ಆರೋಗ್ಯ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಿ.
3. ಮಹಿಳಾ ಆರೋಗ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ.

* * *

ಅಧ್ಯಾಯ - ೨

ಪರಿಸರ ಮತ್ತು ಸುಸ್ಥಿರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ

I. ಖಾಲಿ ಬಿಟ್ಟ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಭರ್ತಿ ಮಾಡಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಒಂದು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ).

1. ಪ್ರಪಂಚದ ಒಟ್ಟು ಭೂಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ _____ ರಷ್ಟು ಭೂಪ್ರದೇಶ ಹೊಂದಿರುವ ಭಾರತ ಜಗತ್ತಿನ ಶೇಕಡ 17 ರಷ್ಟು ಜನಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಪೋಷಿಸುತ್ತಿದೆ.
2. ಅರಣ್ಯವು _____ ಸಂಪನ್ಮೂಲವಾಗಿದೆ.
3. ಉಷ್ಣವಿದ್ಯುತ್ ಸ್ಥಾವರಗಳು _____ ನ್ನು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

II. ಹೊಂದಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಒಂದು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ).

1. ನವೀಕರಿಸಲಾಗದ ಸಂಪನ್ಮೂಲ	1. ಸುಸ್ಥಿರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ
2. ಜೈವಿಕ ರೋಗ ನಿಯಂತ್ರಣ	2. ವಾಯುಮಾಲಿನ್ಯ
3. ಅರಣ್ಯಭೂಮಿ ಒತ್ತುವರಿ	3. ಜಲ ಸಂಪನ್ಮೂಲ
4. ಕೈಗಾರಿಕೀಕರಣ	4. ಭೂಮಿಯ ಗುಣಮಟ್ಟ ಕ್ಷೀಣತೆ
5. ನವೀಕರಿಸಬಹುದಾದ ಸಂಪನ್ಮೂಲ	5. ದ್ರವೀಕೃತ ಪೆಟ್ರೋಲಿಯಂ ಅನಿಲ

III. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಪದ/ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಒಂದು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ).

1. ಪರಿಸರ ಎಂದರೇನು?
2. ನವೀಕರಿಸಲಾಗದ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಅರ್ಥ ನೀಡಿ.
3. ನವೀಕರಿಸಬಹುದಾದ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಅರ್ಥ ನೀಡಿ.
4. ಪರಿಸರದ ಹೀರಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಎಂದರೇನು?
5. ಸುಸ್ಥಿರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಅರ್ಥ ನೀಡಿ.
6. CNG ಯನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿ.

IV. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಎರಡು ಅಂಕಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ).

1. ಪರಿಸರದ ನಾಲ್ಕು ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ.
2. ನವೀಕರಿಸಬಹುದಾದ ಮತ್ತು ನವೀಕರಿಸಲಾಗದ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳಾವುವು ಹೆಸರಿಸಿ.
3. ಪರಿಸರದ ಧಾರಣಾಶಕ್ತಿ ಎಂದರೇನು?.
4. ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಪರಿಸರಕ್ಕೆ ಬೆದರಿಕೆಯೊಡ್ಡುವ ಎರಡು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.
5. ಆಯುಷ್ (AYUSH) ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ.

V. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರು ಹನ್ನೆರಡು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ನಾಲ್ಕು ಅಂಕಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ).

1. ಪರಿಸರದ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.
2. ಪರಿಸರದ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಪೂರೈಕೆ ಮತ್ತು ಬೇಡಿಕೆ ತಿರುವು ಮುರುವಾಗಿರುವುದನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.
3. ಸುಸ್ಥಿರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಾಧಿಸಲು ಹರ್ಮನ್ ಡ್ಯಾಲಿ ನೀಡಿರುವ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ
4. ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಪರಿಸರಸ್ನೇಹಿ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಪದ್ಧತಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ.

VI. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರು ಇಪ್ಪತ್ತು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಆರು ಅಂಕಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ).

1 ಈ ಕೆಳಗಿನ ಅಂಶಗಳು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಪರಿಸರ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತವೆ? ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಅವುಗಳು ಯಾವ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಒಡ್ಡುತ್ತವೆ?

ಅ) ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಏರಿಕೆ ಆ) ವಾಯುಮಾಲಿನ್ಯ ಇ) ನೀರು ಕಲುಷಿತವಾಗುವುದು

ಈ) ನಗರೀಕರಣ ಉ) ಅರಣ್ಯ ಸಂಪನ್ಮೂಲದ ಕ್ಷೀಣತೆ

2. ಭಾರತದ ಪರಿಸರದ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ.
3. ಸುಸ್ಥಿರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಾಧಿಸಲು ಅನುಸರಿಸಬಹುದಾದ ಯಾವುದಾದರೂ ಮೂರು ತಂತ್ರಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.

VII. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಯೋಜನೆ ಆಧಾರಿತ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿ. (5 ಅಂಕಗಳು)

1. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಭೂಮಿಯ ಗುಣಮಟ್ಟ ಕ್ಷೀಣತೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗುವ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿಮಾಡಿ.

* * *

ಅಧ್ಯಾಯ - 10

ಭಾರತದ ಮತ್ತು ಅದರ ನೆರೆ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಅನುಭವಗಳ ತೌಲನಿಕ ಅಧ್ಯಯನ

I. ಖಾಲಿ ಬಿಟ್ಟ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಭರ್ತಿ ಮಾಡಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಒಂದು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ).

1. ಮಹಾ ಮುಂಜಿಗಿತ ಅಭಿಯಾನ ಪರಿಚಯಿಸಿದ ವರ್ಷ_____
2. _____ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದ ಶ್ರಮ ಬಲವು ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದೆ.
3. ಜೀವಿತಾವಧಿಯು _____ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿರುತ್ತದೆ.

II. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಪದ/ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಒಂದು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ).

1. ಭಾರತ, ಚೀನಾ ಮತ್ತು ಪಾಕಿಸ್ತಾನ ಮೂರು ದೇಶ ಆರ್ಥಿಕತೆಗಳಲ್ಲಿ ಆರ್ಥಿಕ ಸುಧಾರಣೆಗಳನ್ನು ಯಾವಾಗ ಪರಿಚಯಿಸಲಾಯಿತು?
2. ಶಿಶು ಮರಣದರದ ಅರ್ಥ ನೀಡಿ.
3. ಶ್ರಮಿಕ ವರ್ಗದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಮಹಾಕ್ರಾಂತಿಯನ್ನು ಯಾರು ಪರಿಚಯಿಸಿದರು ?
4. ಚೀನಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಲು ಬಲವಾದ ಕಾರಣ ತಿಳಿಸಿರಿ ?
5. ಕೈಗಾರಿಕರಣ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಚೀನಾ ಆರಂಭಿಸಿದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ ?

III. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಎರಡು ಅಂಕಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ)

1. ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಗುಂಪುಗಳು ಏಕೆ ರಚನೆಯಾದವು ?
2. ಕಮ್ಯೂನ್ ಪದ್ದತಿ ಎಂದರೇನು ?
3. ಸ್ವತಂತ್ರ ಸೂಚಕದ ಅರ್ಥ ಬರೆಯಿರಿ ?
4. ಚೀನಾ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ 'ಏಕ ಮಗು ನೀತಿ' ಎರಡು ಪ್ರಮುಖ ಪರಿಣಾಮಗಳೇನು ?

IV. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರು ಹನ್ನೆರಡು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ನಾಲ್ಕು ಅಂಕಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ):

1. ಮಾನವ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ವಿವಿಧ ಸೂಚಕಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಬರೆಯಿರಿ.
2. ಪ್ರಮುಖ ಮಾನವ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸೂಚಕಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಭಾರತ ಮತ್ತು ಚೀನಾ ದೇಶಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೋಲಿಕೆ ಮತ್ತು ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿರಿ ?
3. ಚೀನಾ ದೇಶದ 'ಮಹಾ ಮುಂಜಿಗಿತ ಅಭಿಯಾನದ' ಬಗ್ಗೆ ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ ?
4. ಪಾಕಿಸ್ತಾನದಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಮತ್ತು ಬಡತನ ಮರು ಹುಟ್ಟಿಗೆ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ನೀಡಿರಿ ?

V. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರು ಇಪ್ಪತ್ತು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಆರು ಅಂಕಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ)

1. ಚೀನಾದ ತ್ವರಿಕ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಬೆಳವಣಿಗೆಯು 1978 ರ ಸುಧಾರಣೆಯ ಪರಿಣಾಮ ಎಂಬ ಸುಳಿವನ್ನು ನೀಡಿದೆ. ಇದನ್ನು ನೀವು ಒಪ್ಪುವಿರಾ? ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿ.
2. ಚೀನಾ ದೇಶದ ತೀವ್ರ ಆರ್ಥಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಸಹಾಯಕವಾದ ವಿವಿಧ ಅಂಶಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿರಿ.
3. ಭಾರತ ಮತ್ತು ಚೀನಾ ದೇಶಗಳ 2013 ಜಿ.ಡಿ.ಪಿ. ವಲಯವಾರು ಕೊಡುಗೆಗಳನ್ನು ಹೋಲಿಸಿ ಮತ್ತು ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿರಿ ? ಇದು ಏನನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.

* * *

Features of the Question Bank

For the first time Pre-University Department has released the Question Bank for First Year PUC Economics for both Commerce and Arts stream.

First PUC Economics Text Book consists of two books.

1. Statistics for Economics - contains 9 chapters
2. Indian Economic Development - contains 10 chapters

The questions in the Question Bank are framed for all the chapters on the basis of these two books.

Following are the features of the Question Bank.

1. Multiple Choice Questions - each question carries one mark.
2. Fill in the blanks – each question carries one mark.
3. Match the following – five marks
4. Questions which are to be answered in a word/sentence – each question carries one mark.
5. Questions which are to be answered in four sentences – each question carries two marks.
6. Questions which are to be answered in about twelve sentences – each question carries four marks.
7. Questions which are to be answered in about twenty sentences – each question carries six marks.
8. Project-oriented questions – each question carries five marks.

Test, Mid-term and Annual Examination Question Papers should be based on this Question Bank.

Programme of Work, a Model Question Paper with Blue-print are given in the end of the Question Bank.

* * *

CHAPTER – 1

INTRODUCTION

I. Choose the correct answers (each question carries 1 mark).

1. If you are in Job, you are working for payment, you are called.
   (a) Unemployed (b) Leader
   (c) Employee (d) Trustee
2. Scarcity is the root of
   (a) all economic problems (b) social problems
   (c) political problems (d) All problems
3. The long queues at railway station, bus-stand, cinema theatres are all manifestations of
   (a) publicity (b) scarcity
   (c) plenty (d) Quantity
4. Alternative uses of resources give rise to the problem of
   (a) Rights (b) Price
   (c) choice (d) chance
5. This subject is mainly around the study of mankind in the ordinary business of life.
   (a) History (b) Economics
   (c) Political Science (d) Sociology

II. Fill in the blanks (each question carries 1 mark).

1. When you buy goods, you are called a .....
2. When you produce goods, you are called a .....
3. When you sell goods for profit, you are called a .....
4. Resource are limited, but wants are .....
5. Data, numbers, equations are being used in .....

III. Answer the following questions in a word / sentence (each question carries 1 mark).

1. What is economics according to Alfred Marshal?
2. What are economic data?

3. The National divided into wages, profit, rent, and interest. what it is called?
4. What is Statistics?

IV. Answer the following questions in about four sentences (each question carries 2 marks)

1. Generally, in which 3 parts economics is discussed?
2. Mention the differences between employee and employer.
3. Mention any two scarcities in your daily life.
4. Write any two resources which have alternative uses.

V. Answer the following questions in about twelve sentences (each question carries 4 marks)

1. "We are not as luckay as Aladdin in real life" Eluisdate this statement.
2. 'Scarcity is the root of all economic problems.' Explain the statement.
3. Briefly explain how Statistics helps to study economics.
4. "Statistical methods are no substitute for common sense"! Explain with the example.

* * *

CHAPTER – 2

COLLECTION OF DATA

I. Choose the correct answers (each question carries 1 mark).

1. Which method of collection of Data gives better results?

   (a) Census (b) Sample Survey

   (c) Innovation (d) Distribution

2. Which of the following error is more serious?

   (a) Sampling error (b) non-sampling error

   (c) Data error (d) Calculation error

3. The method of collection of data in which reactions can be watched is

   (a) Telephone interview (b) Mailing questionnaire

   (c) Personal interview (d) E-mail

II. Fill in the blanks (each question carries 1 mark).

1. Data collected by the investigator is called --------
2. The method of interview in obtaining information at a shorter time is ---------
3. Most expensive method of interview is ----------
4. The method of data collection which cannot be used by illiterates are ---------
5. Census of India is carried out once in ---------- years.

III. Match the following: (total 5 marks).

A	B
(a) Personal interview	Pre-testing of questionnaire
(b) Mailing Questionnaire	Covers every individual
(c) Telephone interview	Loss of questionnaire
(d) Pilot Survey	Cheaper or relatively low cost
(e) Census	More expensive

IV. Answer the following questions in a word / sentence (each question carries 1 mark).

1. What is a variable?

2. Write the meaning of Census.
3. What is Sample Survey?
4. Give the meaning of sampling error.
5. Expand NSSO.
6. Expand CSO.
7. Expand DGCIS.

V. Answer the following questions in about four sentences (each question carries 2 marks)

1. Mention the two sources of data.
2. Write any two qualities of a good questionnaire.
3. Mention the methods of collecting data.
4. Write the differences between Census & Sample survey.
5. Name the two methods of selecting samples in Random Sampling?
6. Give the meaning of Pilot Survey.

VI. Answer the following questions in about twelve sentences (each question carries 4 marks)

1. Does the lottery method always give you a random sample? Explain
2. Briefly explain Sampling errors.
3. What is Random Sampling? Explain briefly.
4. Write Briefly about the census and NSSO.

VII. Project oriented question (5 marks)

1. Suppose you are a research student and you are asked to conduct a sample survey about the 'Mid-day meals program' in schools. Prepare a good questionnaire to support your survey.

* * *

CHAPTER – 3

ORGANIZATION OF DATA

I. Choose the correct answers (each question carries 1 mark).

1) The class midpoint is equal to:
   a) The average of the upper and lower class limit.
   b) The product of upper and lower class limit.
   c) The ratio of the upper and lower class limit.
   d) None of the above.
2) The frequency distribution of two variables is known as
   a) Univariate classification
   b) Bivariate classification.
   c) Multivariate classification
   d) None of the above
3) Statistical calculations in classified data are based on
   a) The actual values of observations.
   b) The upper class limits.
   c) The lower class limits.
   d) The class midpoints.
4) Under exclusive method,
   a) The upper class limit of a class is excluded in the class interval
   b) The upper class limit of a class is included in the class interval
   c) The lower class limit of a class is excluded in the class interval
   d) The lower class limit of a class is included in the class interval
5) Range is the
   a) Difference between the largest and the smallest values of a variable
   b) Average of the largest and the smallest observation
   c) Ratio of the largest to the smallest values of a variable
   d) None of the above

II. Fill in the blanks (each question carries 1 mark).

1. Data classified according to geographical areas is called _____.
2. Classification of data according to characteristics and attributes is called _____.
3. Two ends of a class are called _____.
4. _____is the average of upper and lower limit of a class.
5. In _____ method of classification upper limit of a class is included.
6. Frequency distribution of discrete frequency is called_____.

III. Answer the following questions in a word / sentence (each question carries 1 mark).

1. What is raw data?
2. What is quantitative classification of data?
3. What do you mean by qualitative classification of data?
4. Give the meaning of class limits?
5. What is univariate frequency distribution?
6. Give the meaning of time series data?
7. What is spatial classification of data?

IV. Answer the following questions in about four sentences (each question carries 2 marks)

1. Mention the types of variable.
2. Differentiate between inclusive and exclusive methods of classification.
3. Mention the types of classification of data.
4. Give the formula to find out midpoint.
5. What is frequency?

V. Answer the following questions in about twelve sentences (each question carries 4 marks)

1. Briefly explain 'loss of information' in classified data.
2. Differentiate between continuous and discrete variables.
3. Write a note on Classification of data.

VI. Answer the following in about twenty sentences (each question carries 6 marks)

1. Prepare a tally marking chart for the marks in economics scored by 70 students in an examination.

   28,17,15,22,29,21,23,27,18,12,7,2,9,4,1,8,3,10,5,20,16,12,8,4,33,27,21,15,3,36,27,21,15,3,37,16,28,9,2,4,6,32,31,29,18,14,13,15,11,9,7,1,5,37,32,23,24,20,19,25,19,25,19,25,19,20,6,9,30.

2. List the four questions to be addressed while preparing a frequency distribution. Briefly explain any two of them.

* * *

CHAPTER – 4

PRESENTATION OF DATA

I. Choose the correct answers (each question carries 1 mark).

1) Data are presented in senteces is called.

a) Tabular Presentation b) Diagramatic Presentation

c) Textual Presentation d) None of the above

2) A histogram is a

a) One dimensional diagram b) Two dimensional diagram

c) Three dimensional diagram d) four dimensional diagram

3) Frequency polygon is used in the presentation of

a) Ungrouped data b) grouped data

c) Both types of data d) none of these

4) Data are expressed in rows and columns is called

a) Pie-chart b) Bar digram

c) Linear diagram d) Table

5) Ogives can be helpful in locating graphically the

a) mode b) mean

c) median d) none of the above

II. Fill in the blanks (each question carries 1 mark).

1) Arithmetic line graph is also called.....

2) Component Bar diagrams are also called.....

3) ..... of the table contains actual data.

III. Answer the following questions in a word / sentence (each question carries 1 mark).

1) What is pie-chart?

2) What do you mean by frequency polygon?

3) What is multiple Bar diagram?

4) What is table?

IV. Answer the following questions in about four sentences (each question carries 2 marks)

1) Name any four parts of tabulation.
2) What are the types of bar diagram?
3) What is component bar diagram? give the example.
4) How can you obtain a frequency curve?
5) What kind of diagrams are more effective in presenting the following?
   a) Monthly rainfall in a year
   b) Composition of the population of Delhi by religion

V. Answer the following questions in about twelve sentences (each question carries 4 marks)

1) Draw the format of a table and identify its components.
2) Draw a bar diagram with the help of the following data

   Production of cars of a company in different years.

Years	Numbers of cars
2011	150
2012	250
2013	180
2014	90
2015	300
2016	350

VI. Answer the following in about twenty sentences (each question carries 6 marks)

1) Explain the components of the table.
2) The following table shows the Enrollment by gender at schools (%) of children aged 6-14 years in a district of Bihar. Draw a component bar diagram by using these datas.

Gender	Enrolled (in %)	Drop outs (in %)
Boy	91.5	8.5
Girl	58.6	41.4
All	78.0	22.0

3) Construct ogive by using the following datas.

Marks (x)	Number of Students (f)
0-20	6
20-40	5
40-60	33
60-80	14
80-100	6
Total	64

4) Draw an arithmetic line graph using following data

Value of import and export of India (in 100 crores)

Year	Exports	Imports
2009-10	8455	13637
2010-11	11370	16835
2011-12	14660	23455
2012-13	16343	26692
2013-14	19050	27154

VII. Project oriented question (5 marks)

1. On the basis of data you have collected regarding participation of women in your locality in the below mentioned categories construct a pie chart.

Status	Population
a) Marginal worker	12
b) Main worker	36
c) Non-worker	73

* * *

CHAPTER – 5

MEASURES OF CENTRAL TENDENCY

I. Choose the correct answers (each question carries 1 mark).

1. Five students obtained 10, 20, 30, 40 and 50 marks respectively. What would be the mean?

   a) 35 b) 30 c) 25 d) 40

2. $\overline{X} = \frac{\Sigma x}{N}$ is concerned with

   a) Arithmetic Mean b) Mode

   c) Median d) Geometric Mean

3. The most commonly used measure of central tendency is

   a) Mode b) Median

   c) Arithmetic mean d) Percentile

4. Which of the following represent Median?

   a) Q_1 b) Q_3

   c) Q_4 d) Q_2

5. Percentiles divide the distribution equal into

   a) 100 parts b) 75 parts

   c) 25parts d) 50 parts

6. Quartiles are measures which divide the data into

   a) 2 equal parts b) 4 equal parts

   c) 1 equal parts d) 3 equal parts

7. Assign weights to various item according to their importance is called

   a) Arithmetic a wean b) median

   c) weighted Arithmetic mean d) mode

8. What would be the median wage for the following wages of 5 labourers 10, 20, 30, 35, 38

   a) Rs 20 b) Rs 10 c) Rs 35 d) Rs 30

II. Fill in the blanks (each question carries 1 mark).

1. …… Arithmetic mean gives relative importance to each item
2. 3rd quartile and …… percentile are the same.

3. There are ..... Quartiles in a series.
4. ..... is not affected by the extreme values.
5. Most frequently observed value in a series is called .....
6. A distribution with more than two modes is called .....

III. Match the following: (total 5 marks).

1. Arithmetic mean	1) Positional value
2. Median	2) $\overline{X}$
3. ΣN	3) Q_3
4. Q_1, Q_2, P_{25}, P_{50}	4) Total number of observations
5. $3\ \frac{(N+1)}{4}$	5) Divisional values

IV. Answer the following questions in a word / sentence (each question carries 1 mark).

1. What is meant by central tendency?
2. What is the meaning of Arithmetic mean?
3. Define median
4. Pocket money of 8 students is Rs 6, 12, 18, 24, 30, 36, 42,and 48 calculate arithmetic mean.
5. Write the formula for weighted mean.
6. What do you mean by percentiles?
7. What is Bi-model?
8. Calculate mode from the following data

   X: 10, 8, 10, 6, 4, 12, 10, 8, 10, 18, 16, 10, 18, 16.

V. Answer the following questions in about four sentences (each question carries 2 marks)

1. What are the types of measures of central tendency?
2. Calculate arithmetic mean from the following data.

   Marks obtained by 10 students 30, 62, 47, 25, 52, 39, 56, 66, 12, 24
3. Calculate the value of median from the following figures.

   X: 5 7 9 12 11 8 7 15 25

4. How do you classify modal series.
5. What is mode? Give formula to find out mode in continuous series.

VI. Answer the following questions in about twelve sentences (each question carries 4 marks)

1. Calculate the arithmetic mean from the following data.

X	5	10	15	20	25	30	35	40
f	5	7	9	10	8	6	5	2

2. Define weighted mean? How do you calculate it? Explain.
3. Name and define any three statistical average.
4. Calculate median from the following data.

Weight	40	50	60	70	80	90
No of persons	3	17	24	16	8	2

5. Calculate the lower quartile from the following data.

   X: 22 26 14 30 18 11 35 41 12 32

VII. Answer the following in about twenty sentences.

(Each question carries 6 marks)

1. Calculate arithmetic mean by direct, assumed mean and step deviation methods for the following data.

   40, 50, 55, 78, 58

2. Calculate average marks of the following students using

   a) Direct method b) step deviation method.

Marks (x)	0-10	10-20	20-30	30-40	40-50	50-60	60-70
No of students (f)	5	12	15	25	8	3	2

3. Find median of the following data.

Wages	60-70	50-60	40-50	30-40	20-30
No of workers	7	21	11	6	5

4. Calculate Q_1 Q_2 and Q_3 from the following data.

   15, 21, 26, 30, 40, 45, 50, 54, 60, 65, 70

5. Calculate Q_1 Q_2 and Q_3 from the following data.

   22, 26, 14, 30, 18, 11, 35, 41, 12, 32

6. Find the mode of labour family from following data

Monthly income (*in 000)	Cumulative frequency
Below 50	97
Below 45	95
Below 40	90
Below 35	80
Below 30	60
Below 25	30
Below 20	12
Below 15	4

VIII. Project oriented question (5 marks)

1. As per recorded temperature per two hours in a day from 6 am to 6 pm, calculate the range and mean temperature of a day.

Hour	Temperature
6-8	18
8-10	24
10-12	26
12-14	29
14-16	30
16-18	25

* * *

CHAPTER – 6

MEASURES OF DISPERSION

I. Choose the correct answers (each question carries 1 mark).

1. Inter - quartile range is based upon middle of this value in a distribution.
   a) 30% b) 20%
   c) 50% d) 25%
2. For Q.D., we need to calculate this value along with Q_3
   a) Q_2 b) Q_4
   C) Q_1 d) Q_0
3. Coefficient of Range =
   a) $\frac{L-S}{L+S}$ b) $\frac{R-L}{R+L}$
   c) $\frac{L+S}{L-S}$ d) None of the above
4. The graphical measure available to measure dispersion is called.
   a) Lorenz curve b) Marshal curve
   c) Production curve d) None of the above
5. The deviation which is calculated by arithmetic mean only
   a) Quartile deviation b) Standard deviation
   c) Range d) None of the above

II. Answer the following questions in a word / sentence (each question carries 1 mark).

1. What is Dispersion?
2. How do Range and quartile deviation measure the dispersion?
3. How do mean and standard deviation measure the dispersion?
4. Give the meaning of standard deviation.
5. What is mean deviation?

III. Answer the following questions in about four sentences (each question carries 2 marks)

1. Which quartiles are used to calculate inter quartile range? Give the formula of it?
2. What is standard deviation? Write the formula of it's assumued mean method.
3. Mention the different measures of dispersion.

IV. Answer the following questions in about twelve sentences (each question carries 4 marks)

1. The yield of Jower (in Tonnes) per acre for 10 districts of a state is as under:

District	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Jower	22	29	12	23	18	15	12	34	18	12

Calculate Mean Deviation from Mean.

2. The yield of Rice per acre for 10 districts of a state is as under:

District	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Rice	23	18	12	22	29	12	24	18	12	15

Calculate Mean Deviation from Median.

3. Calculate the Mean Deviation using mean for the following distribution.

Classes	Frequencies
20-40	3
40-80	6
80-100	20
100-120	12
120-140	9
	50

4. Calculate Q .D .and its coefficient for the following data.

78, 80, 80, 82, 82, 84, 84, 86, 86, 88, 88, 90

5. Find mean deviation from mean for the following distribution.

Height (Inches)	60	61	62	63	64	65	66	67	68
No. of Persons	2	1	14	29	25	12	10	4	2

6. Calculate coefficient of M.D. from Median for the following frequency distribution.

x	5	6	7	8	9	10
f	8	12	18	8	2	1

7. Find the standard deviation for the following data:

   8, 9, 15, 23, 5, 11, 19, 8, 10, 12.

V. Answer the following in about twenty sentences (each question carries 6 marks)

1. The yield of Sugar-cane per acre for 10 districts of a state is as under:

District	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Sugar-cane	12	10	15	19	21	16	18	9	25	10

   Calculate Standard Deviation and Coefficient variation.

2. Calculate the Standard Deviation for the following distribution.

Classes	Frequencies
0-20	9
20-40	12
40-60	20
60-80	6
80-100	3
	50

3. Calculate Coefficient of Q.D for the following distribution.

Wages(Rs)	60-64	64-68	68-72	72-76	76-80	80-84	84-88
No. of workers	12	18	16	14	12	8	8

4. Calculate the standard deviation and variance for the following distribution by deviation method

X	8	11	17	20	25	30	35
f	2	3	4	1	5	7	3

* * *

CHAPTER – 7

CORRELATION

I. Answer the following questions in a word / sentence (each question carries 1 mark).

1. What is correlation?
2. What is Scatter diagram?
3. Write the formula for Spearman's rank correlation

II. Answer the following questions in about four sentences (each question carries 2 marks)

1. Mention types of correlation.
2. What is negative correlation? Give an example.
3. What is positive correlation? Give an example.
4. Mention which type of correlation is associated with
   a) Production and price of vegetable
   b) Temperature and sale of ice-creams
5. Interpret the values of r as 1, -1 and 0

III. Answer the following questions in about twelve sentences (each question carries 4 marks)

1. Calculate the correlation between the heights of fathers in inches (x) and their sons (y)

X	65	66	57	67	68	69	70	72
Y	67	56	65	68	72	72	69	71

2. Calculate the correlation coefficient between X and Y and comment on their relationship

X	1	3	4	5	7	8
Y	2	6	8	10	14	16

3. Mention the properties of correction Coefficient (any four)

4. Draw scatter diagram and conclude about correlation

X	10	20	30	40	50	60	70	80
Y	25	20	25	35	40	35	50	45

5. Draw scatter diagram and interpret.

X	1	2	3	4	5	6
Y	2	4	6	8	10	12

IV. Answer the following in about twenty sentences (each question carries 6 marks)

1. Calculate Karl Pearson's coefficient of correlation from the following data using step deviation method and comment on the result.

X	12	14	16	18	20	22	24	28	30
Y	36	33	30	27	24	21	18	15	12

2. Calculate the coefficient of rank correlation.

X	18	28	35	44	35	26	37	48
Y	83	51	34	34	34	28	46	47

* * *

CHAPTER – 8

INDEX NUMBERS

I. Choose the correct answers (each question carries 1 mark).

1. The formula $P_{01} = \frac{\Sigma P_1 Q_0}{\Sigma P_0 Q_0} X100$ is given by

   a) Laspeyre b) Paasche

   c) Marshal d) Fisher

2. In index number of which year price is assumed to be 100

   a) Current year b) Base year

   c) Selection of prices d) none of these

3. Laspeyer's index is based on

   a) Base year quantity b) Current year quantity

   c) Both of them d) Average of current and base

4. Paasche's index is based on

   a) Current year quantity b) Base year quantity

   c) Both of them d) None of these

II. Fill in the blanks (each question carries 1 mark).

1. Index numbers are expressed in ……
2. Inflation affects the ……of common people.
3. Using current year quantities as weights is known as…….
4. P_1 and P_0 indicate the price of the commodity in the current and …… period respectively.

III. Match the following: (total 5 marks).

A	B
CPI	a) Producer Price Index
WPI	b) Agriculture Price Index
IPI	c) Consumer Price Index
API	d) Wholesale Price Index
PPI	e) Industrial Production Index

IV. Answer the following questions in a word / sentence (each question carries 1 mark).

1. What is an index number?
2. What is price relative?
3. What is inflation?
4. Write the formula to calculating index of industrial production.
5. What is SENSEX

V. Answer the following questions in about four sentences (each question carries 2 marks)

1. Mention some important index numbers?
2. What is consumer price index number? How do you calculate it?
3. What is wholesale price index? Write its drawbacks.
4. What is industrial production index? Which year as the base for their index on India.

VI. Answer the following questions in about twelve sentences (each question carries 4 marks)

1. Calculate weighted average of price relative index from the following data.

Items	Weight in %	Base year Price (Rs)	Current year Price(Rs)
A	40	2	4
B	30	5	6
C	20	4	5
D	10	2	3

2. Compute the cost of living index number for the following data.

Commodities	Q_0	P_0	P_1
Wheat	20	10	12
Rice	5	30	35
Ghee	2	20	30
Sugar	4	25	40

3. Calculate index numbers from the following data by Laspeyer's method.

Commodity	P_0	Q_0	P_1	Q_1
A	8.0	5	10	11
B	8.5	6	9	9
C	9.0	4	12	6

VII. Answer the following in about twenty sentences (each question carries 6 marks)

1. Explain the difficulties in Construction of consumer price index number.
2. Write a short note on CPI, WPI and IIP.
3. Calculate price index number by

   a) Laspeyer's method b) Paasche's method

Commodity	1990		1995	
	Price	quantity	Price	quantity
A	20	15	30	20
B	15	10	20	15
C	30	20	25	10
D	10	5	12	10

VIII. Project oriented question (5 marks)

1. Write a note on SENSEX.

* * *

CHAPTER – 9

USE OF STATISTICAL TOOLS

I. Choose the correct answers (each question carries 1 mark).

1. Use of statistical tools helps to

   a) Developing a project b) Determining a project

   c) Marketing d) production

2. The first step in making a project

   a) Analysis and interpretation b) Collection of data

   c) identifying a problem d) organization of data.

II. Fill in the blanks (each question carries 1 mark).

1. Survey helps to determine the method of collection of …….
2. The choice of target groups is very important while preparing the …….

III. Answer the following questions in a word / sentence (each question carries 1 mark).

1. Mention the last step in developing a project.
2. What is consumer awareness?

IV. Answer the following questions in about four sentences (each question carries 2 marks)

1. Mention the name of any four statistical tools.
2. Write the first four steps in developing a project.

* * *

CHAPTER – 1

INDIAN ECONOMY AND THE EVE OF INDEPENDENCE

I. Choose the correct answers (Each question carries one mark)

1. Whose estimate of per capita income of India during colonial period was considered very significant.

   (a) Dadabai Naoroji, (b) V.K.R.V Rao,

   (c) William Digby (d) R.C.Desai.

2. Railway transport introduced in India in the Year.

   (a) 1835 (b) 1776

   (c) 1850 (d) 1853

3. During British rule more Than half of India's foreign trade was restricted to.

   (a) Britain (b) Iran

   (c) China (d) Srilanka

4. In India census is carried out once in

   (a) 5 years (b) 10 years

   (c) 1 years (d) 2 years

II. Fill in the blank (Each question carries one mark)

1. Before Independence the India's Jute industries concentrated in _____ part of the country.
2. Under colonial rule the cotton textile industries dominated by_____
3. _____ is the year of second stage of demographic transition of India.
4. _____ transport is considered as the most important contribution of British rule.

III. Answer the following question in a word/sentence (Each question carries one mark)

1. Name the important `Revenue Settlement System' during British rule.
2. TISCO – Expand.
3. What is `Capital Goods Industries'?
4. When was the official census carried out in India?
5. Why did the colonial Government banned canal transport?

IV. Answer the following question in four sentences each. (Each question carries two marks)

1. What was the objective of the economic policies pursued by the colonial Govt. in India?
2. List out the important export goods of India before Independence.
3. Name the modern industries which were in operation in our country at the time of Independence.
4. What are the infrastructure facilities developed during colonial rule.

V. Answer the following question in twelve sentences each. (Each question carries four marks)

1. The traditional handicraft industries were ruined under British rule' Justify this statement.
2. Indicate the volume and direction of trade at the time of Independence.
3. What do you understand by the `drain of Indian wealth' during colonial period?

VI. Answer the following question in twenty sentences each. (Each question carries six marks)

1. Explain the Status of India's agriculture during British rule.
2. 'India could not develop a sound Industrial sector under colonial rule' Justify the Statement.
3. Were there any positive contributions made by the British in India? Discuss.

* * *

CHAPTER – 2

INDIAN ECONOMY 1950-1990

I. Choose the correct answer (Each question carries one mark)

1. Which is not the goal of five year plans

   (a) Growth (b) Modernization

   (c) Self-efficiency (d) Self-reliance

2. First phase of Green Revolution achieved approximately

   (a) Mid 1960 – Mid 1970 (b) 1950 – 1960

   (c) Mid 1970 – Mid 1980 (d) 1970 – 1980

II. Fill in the blanks (Each question carries one mark)

1. Chairperson of planing commission _____
2. Small Scale Industries use more of _____than large scale industries.
3. Regional equality was the main purpose of _____

III. Match the Following (Each question carries one mark)

A	B
1. Prime Minister	A. Seeds that give large proportion of Output
2. Quota	B. Chairperson of the Planning Commission
3. Land Reforms	C. Quantity of imported
4. HYV Seeds	D .The monetary assistance given by government for production activities
5. Subsidy	E. Improvements in the field of agriculture to increase its productivity

IV. Answer the following question in a word / sentence each. (Each question carries one mark)

1. Define planing.
2. What do you mean by Land Reforms?
3. What is Marketed Surplus?
4. Give the meaning of Land Ceiling
5. Mention any one Public Sector Industry.
6. Give the meaning of Gross Domestic Product.

V. Answer the following question in four sentences each. (Each question carries two marks)

1. What are the goals of five year plans?
2. Write the two advantages of Small Scale Industries.
3. Why the State had to play an extensive role in promoting industrial sector.
4. Give the meaning of tariffs and quotas.

VI. Answer the following question in twelve sentences each. (Each question carries four marks)

1. Write a short note on land reforms in India.
2. Write a short note on Green Revolution..
3. Write the economic justification of the policy of Subsidies.
4. Briefly explain the goals of Five Year Plans.

* * *

CHAPTER – 3

LIBERALASATION, PRIVATISATION AND GLOBALASATION

I. Fill in the blanks. (Each question carries one mark)

1) Reforms were Introduced during _____

2) RBI regulates _____ Sector

3) WTO was founded in ----------

4) Taxes on incomes of individuals is called_____

II. Answer the following question in a word /sentence each. (Each question carries one mark)

1) What is Liberalization?

2) Give the meaning of Privatization?

3) What is Globalization?

4) Expand I.B.R.D.

5) Expand GATT.

6) Give the meaning of Direct Tax

7) What do you mean by Out Sourcing?

III. Answer the following question in four sentences each. (Each question carries two marks)

1) Give the meaning of Industrial Licensing.

2) Mention four Objectives of Trade Policy.

3) What is Fiscal Policy?

4) What are the Services of out Sourcing?

5) What do you mean by Disinvestment?

6) Give Example for Direct Tax and Indirect Tax.

IV. Answer the following question in twelve sentences each. (Each question carries four marks)

1) Briefly explain the back ground of Economic Reforms in India.

2) Write a note on WTO.

3) Briefly explain the financial sector reforms.

4) Write a short note on outsourcing.

V. Answer the following question in twenty sentences each. (Each question carries four marks)

1) Briefly explain the important areas of Liberalization.

2) Briefly explain the effects of reforms on Agricultural sector.

VI. Project - Oriented Question (Five Marks)

1. Identify the following banks as agriculture, industry, nationalized, private and foreign bank.

   ICICI, Canara Bank, HSBC, NABARD, IDBI.

* * *

CHAPTER – 4

POVERTY

I. Choose the correct answer. (Each question carries one mark)

1. Poverty Line separates

   a) Poor and non-poor b) Rich and non-rich

   c) Poor and Weak d) None of the above.

2. In per-independent India, he was the first to discuss the concept of poverty line.

   a) Dadabhai Naoraji b) Gopala krishna Gokhale

   c) Vinobha bave d) Vinoda Bai

3. Some are rich most of the time but may sometime have a patch of bad luck. they are called

   a) Occasionally Poor b) Usually Poor

   c) Always Poor d) None of the above

4. The act provides guaranteed wage employment to every poor household for minimum of 100 days in a year is called.

   a) PMRY b) SJSRY

   c) MGNREGA d) SGSY

II. Fill in the blanks. (Each question carries four marks)

1. The causes of poverty lie in the institutional and _____ factors that mark the life of the poor.
2. Most poverty alleviation programmes implemented are based on the perspective of the _____
3. _____ impoverished millions of people in India.
4. Economists identify the poor on the basis of their occupation and _____

III. Answer the following question in a word /sentence each. (Each question carries one mark)

1. Give the meaning of poverty.
2. Why the poor are physically weak?
3. Who are the churning poor?
4. Define poverty line as per planning commission.
5. What is 'Head count Ratio'?

6. What programme has the government adopted to help the elderly people and poor and destitute women?

IV. Answer the following question in four sentences each. (Each question carries two marks)

1. List the features of poorest households.
2. Who are the urban poor? Give examples.
3. Who are the rural poor ? Give examples.
4. What are the social factors that trigger and perpetuate the poverty?
5. Name the self-employment generation programmes of the government for the poor.
6. List the programmes that aims at improving the food and nutritional status of the poor.
7. List the factors that prevent the successful implementation of poverty alleviation programmes.

V. Answer the following question in twelve sentences each. (Each question carries four marks)

1. What do you mean by Growth oriented approach to poverty reduction? Why it is not successful in India.
2. Explain the employment generation programmes of poverty alleviation in India.
3. Critically asses the poverty alleviation programmes of the government.

VI. Answer the following question in twenty sentences each. (Each question carries six marks)

1. Explain the causes of poverty.
2. Explain briefly the three dimensional programmes adopted by the government to eradicate the poverty in India.

VII. Project Oriented Question (Five Marks)

1. Write the Chart of poverty line.

* * *

CHAPTER – 5

HUMAN CAPITAL FORMATION IN INDIA

I. Choose the correct answer. (Each question carries one mark)

1) Who can work better in the following:

[1] A sick person [2] An Unhealthy labourer

[3] A person with sound health [4] None of the above

2) What per cent GDP as estimated by the Tapas Majumdar Committee should spend for education.

[1] 4 % [2] 6 %

[3] 8% [4] 5 %

3) Education for all,

[1] Still not a distant dream [2] Still a distant dream

[3] Dream Only [4] None of the above

II. Fill in the Blanks. (Each question carries one mark)

1) Investment on Education is considered as one of the main sources of _____

2) Government of India has also started levying a 2 percent of _____on all union taxes.

3) The revenues from education cess has been ear marked for spending on _____

4) The contribution of the educated person to economic growth is more than that of an _____ person.

III. Match the following (Each question carries one mark)

1) More contribution to National Income	1] Global Growth Centres
2) Deutsche Bank	2] India and the Knowledge economy.
3) World Bank	3] Literacy Rate
4) Educational Achievements	4] A positive Development
5) Better Gender Equity	5] Skilled Labourer

IV. Answer the following question in a word /sentence each. (Each question carries one mark)

1) Expand NCERT.
2) State the reasons for migration.
3) Expand UGC.
4) Expand ICMR.

V. Answer the following question in four sentences each. (Each question carries two marks)

1) State the need of investment on human capital.
2) Why individuals spend money on education?
3) What are the two major sources of human capital in a country?
4) What are the indicators of educational achievement in a country?
5) What factors contribute to human capital formation?
6) What are the various forms of health expenditures?

VI. Answer the following question in twelve sentences each. (Each question carries four marks)

1) Education is considered to be an important input for the development of the nation. How?
2) How does investment in human capital contribute to growth?
3) Bring out the need for on-the-job-training for a person.
4) Discuss the need for promoting women's education in India.

VII. Answer the following question in twenty sentences each. (Each question carries six marks)

1) Discuss the following as a source of human capital formation.

   [1] Health Infrastructure [2] Expenditure on migration.

2) Examine the role of education in the economic development of a nation.
3) Trace the relationship between human capital and economic growth.

* * *

CHAPTER – 6

RURAL DEVELOPMENT

II. Choose the correct answer (Each question carries one mark)

1. Most of the agricultural labourers are
   (a) rich (b) middle class
   (c) poor (d) upper class
2. Leather industry and tourism are
   (a) Non farm sector. (b) Farm sector..
   (c) other sectors. (d) Productive activities.
3. The increased milk production can be mainly attributed to the successful implementation of
   (a) operation food (b) operation flood
   (c) operation blue (d) operation fruit.
4. It is an agricultural allied activity
   (a) poultry (b) Cottage industry.
   (c) small industry (d) tourism

II. Fill in the blanks. (Each question carries one mark)

1. The growth of real India is possible only from the development of .....
2. At the time of independence ..... exploited the small and marginal farmers.
3. ..... farming is free from chemicals.
4. The fishing community regards the water body as……..

III. Match the following. (Each question carries one mark)

A	B
1. NABARD	Milk production
2. Money lender	Institutional source
3. Green Revolution	Fruit production
4. Golden Revolution	Non-institutional force.
5. White Revolution	Food production

IV. Answer the following question in a word /sentence each. (Each question carries one mark)

1. What is rural credit?
2. Give the meaning of agricultural marketing.
3. What is organic farming.
4. Expand PDS.

V. Answer the following question in four sentences each. (Each question carries two marks)

1. Name the areas which are challenging and need fresh initiatives' for rural development.
2. Give the meaning of Rural Development.
3. How money lenders exploited the rural farmers.
4. Name the institutional sources of rural credit.
5. Give two examples for alternative market.
6. Name the two life-giving sources of fishing community.
7. Mention the benefits of organic farming..

VI. Answer the following question in twelve sentences each. (Each question carries four marks)

1. List out the major problems of rural development.
2. Explain the drawbacks of agriculture market.
3. Write a short note on alternative markets.

VII. Answer the following question in twenty sentences each. (Each question carries six marks)

1. Explain the measures taken by the government to improve the Agricultural Marketing System.
2. Write a short note on the following:
   a) Horticulture b) Fisheries
3. Write a note on animal husbandry.
4. List out the benefits of organic farming.

* * *

CHAPTER – 7

EMPLOYMENT: GROWTH, INFORMATION AND OTHER ISSUES

I. Choose the correct answer (Each question carries one mark)

1. GDP stands for
   a) Gross domestic product b) Gross domestic price
   c) none of the above. d) Gross dollar price
2. Which of the following activity is not considered as productive work
   a) House hold activities b) Agricultural activities
   c) Service sector d) Industrial activities
3. Workers who own and operate an enterprise to earn their livelihood is called
   a) Ministers b) Public servant
   c) Self employees d) Government doctor.
4. Urban people are mainly engaged in the
   a) Primary sector b) Service sector
   c) Mining d) Agriculture
5. Those who are working in the formal sector enjoy
   a) Economic benefits b) Social security benefits
   c) Educational advantages d) Cultural benefits

II. Fill in the blanks (Each question carries one mark)

1. …… insisted upon education and training through variety of works including craft.
2. Majority of workforce reside in …… Area in our country
3. The construction workers are known as ……
4. …… is the main source of employment for majority of workers in India.
5. The Government protects the rights of workers through ……
6. In India disguised unemployment can be seen more in …… sector

III. Answer the following question in a word / sentence each. (Each question carries one mark)

1. Give the meaning of work force?
2. Define jobless growth?
3. What is seasonal unemployment?
4. Expand ILO.
5. What do you mean by informal sector establishment?

IV. Answer the following question in four sentences each. (Each question carries two marks)

1. Why are regular salaried employees more in urban areas than in rural areas?
2. Name any four kinds of unemployment.
3. Who are self employed? Give two examples.
4. Name the types of rural unemployment.
5. Name the Three sectors of the economy.
6. Distinguish between formal and Informal sector labourers.
7. What is unemployment according to NSSO?

V. Answer the following question in twelve sentences each. (Each question carries four marks)

1. Write a note on Informal sector.
2. List out the economic activities in different sectors.
3. Write Short note on self employed and hired workers.
4. Explain type of unemployment.

VI. Answer the following question in twenty sentences each. (Each question carries six marks)

1. What role does the government play in generating employment opportunities in India?
2. Discuss the informalasation of Indian work force
3. Write a note on the changing structure in the employment formation.

VII. Project - Oriented Question (Five Marks)

1. Identify the formal and informal workers in the following list

   1.A petty shop owner

   2. Hand loom weaver

   3. SBI Cashier

   4. A Street vendor

   5. Government Hospital nurse

   6. Government Primary School teacher

   7.Tailor

   8. Revenue Inspector

   9. Police

   10 Agricultural labourers

* * *

CHAPTER – 8

INFRASTRUCTURE

I. Choose the correct answer (Each question carries one mark)

1. Which state in India is popularly known as "God's Own Country"

   A. Kerala B. Kashmir

   C. Goa D. Himachal Pradesh

2. Which state has achieved Excellency in Information Technology

   A. Rajasthan B. West Bengal

   C. Tamilnadu D. Karnataka

II. Fill in the blanks (Each question carries one mark)

1. Infrastructure facilities can be classified in to._____ types
2. Indian System of Medicine includes._____ systems.

III. Answer the following question in a word /sentence each. (Each question carries one mark)

1. Mention the state achieved prosperity in Agriculture and Horticulture
2. Identify the state which has achieved Excellency in Literacy
3. Write any one industrially most advanced state in India
4. Why Bengaluru city attracts many multinational companies?
5. What is infrastructure?
6. What is the meaning of Health?

IV. Answer the following question in four sentences each. (Each question carries two marks)

1. Which are the Economic Infrastructures?
2. Which are the Social Infrastructures?
3. What is the meaning of Global Burden Of diseases?
4. Which are the health indicators?
5. Which are the components of Indian Systems of Medicine?

V. Answer the following question in twelve sentences each. (Each question carries four marks)

1. Explain the role of Infrastructure in the development of a modern economy?
2. Briefly explain the state of Infrastructure in rural India
3. Write the modal of using commercial energy in 1990-91 and 2014-15.
4. Write a note on private health infrastructure in India.

VI. Answer the following question in twenty sentences each. (Each question carries six marks)

1. Write a note on energy.
2. Write an appraisal on the indicators of health and health infrastructure
3. Write a woman health.

* * *

CHAPTER – 9

ENVIRONMENT AND SUSTAINABLE DEVELOPMENT EXERCISE

I. Fill in the blanks (Each question carries one mark)

1. India supports approximately 17% of the world's population on a mere _____ percent of the world's geographical area.
2. Forests are _____ resource.
3. Thermal power plants emit large quantities of _____

II. Match the following (Each question carries one mark)

1) Non renewable resource	1) sustainable development
2) Bio pest control	2) air pollution
3) Encroachment into forest	3) water resource
4) Industrialization	4) land degradation
5) Renewable resource	5) LPG

III. Answer the following question in a word /sentence each. (Each question carries one marks)

1. What is meant by environment?
2. Give the meaning of non-renewable resources.
3. Give the meaning of renewable resources.
4. What is meant by absorptive capacity of environment
5. What is sustainable development?
6. Expand CNG.

IV. Answer the following question in four sentences each. (Each question carries two marks)

1. Mention any four functions of environment
2. Name the renewable and non-renewable resources
3. What do you mean by carrying capacity of the environment ?
4. Write any two threats to environment in our country
5. Name the types of medical systems included in AYUSH.

V. Answer the following question twelve sentences each. (Each question carries four marks)

1. Explain the functions of environment
2. Explain the supply-demand reversal of environmental resources
3. Explain the suggestions given by Herman Daly to achieve sustainable development.
4. Write a note on Eco-friendly traditional knowledge and practices of our country.

VI. Answer the following question in twenty sentences each. (Each question carries six marks)

1. How do the following factors contribute to the environmental crisis in India ?What problem do they pose for the government?
   a) Rising population
   b) Air pollution
   c) Water contamination
   d) urbanization
   e) deforestation
2. India has abundant natural resources. Substantiate the statement.
3. Explain any six strategies for sustainable development.

VII. Answers following Assignment and project oriented questions (each questions carries 5 marks)

1. Prepare a list of causes of land degradation in India

* * *

CHAPTER – 10
DEVELOPMENT EXPERIENCE OF INDIA
A COMPARISON WITH NEIGHBORS

I. Fill in the blanks (Each question carries one mark)

1. The Great Leap Forward campaign was initiated in the year -------
2. ---------- country has the largest work force in agriculture
3. Life expectancy at birth (years) is highest in ----------

II. Answer the following question in a word /sentence each. (Each question carries one mark)

1. When were reforms introduced in all the three economies-India, China and Pakistan?
2. Give the meaning of infant mortality rate.
3. Who introduced, the Great Proletarian Cultural Revolution ?
4. Mention the major reason for the low population growth in China.
5. Name the campaign initiated in China with the aim of industrialisation.

III. Answer the following question in four sentences each. (Each question carries two marks)

1. Why are regional and economic groupings formed?
2. What is a Commune system?
3. Give the meaning of Liberty indicator.
4. Write two implications of the ' one child norm' in China

IV. Answer the following question in twelve sentence each. (Each question carries four marks)

1. What are the various indicators of Human development.
2. Compare and contrast the development of India and China with respect to some salient human development indicators.
3. Write a note on Great Leap Forward campaign of China.
4. Give reasons for the slow growth and re-emergence of the poverty in Pakistan

V. Answer the following question in twenty sentences each. (Each question carries six marks)

1. China's rapid industrial growth can be traced back to its reforms in 1978. Do you agree? Elucidate
2. What are the various factors that led to the rapid growth in economic development in China
3. Compare and contrast India and China's sectoral contribution towards GDP in 2013. What does it indicate?

* * *

Instructions

Following instructions are to be followed while preparing a Question Paper (for 100 Marks).

1. The Question Paper consists of 5 parts – Part A, Part B, Part C, Part D and Part E.

Part A

2. The Question Paper consists of Objective-type Questions as follows :
   a) Multiple Choice Questions – two from Statistics for Economics and three from IED. Total 5.
   b) Fill in the blanks - two from Statistics for Economics and three from IED. Total 5.
   c) Match the following - two from Statistics for Economics and three from IED. Total 5.
   d) Questions to be answered in a word/sentence - two from Statistics for Economics and three from IED. Total 5.

Part B

3. Questions to be answered in about 4 sentences – each question carries 2 marks.
   6 from Statistics for Economics - any four should be answered
   7 from IED - any five should be answered.

Part C

4. Questions to be answered in about 12 sentences – each question carries 4 marks.
   5 from Statistics for Economics - any three should be answered
   6 from IED - any four should be answered.

Part D.

5. Questions to be answered in about 20 sentences – each question carries 6 marks.
   3 from Statistics for Economics - any two should be answered
   3 from IED - any two should be answered.

Part E

6. Project-oriented Questions – each question carries 5 marks.
   One from Statistics for Economics and Two from IED.
   Any two should be answered

BLUE PRINIT I PUC ECONOMMICS

Sl.No	Name of the chapter	Hours	Marks	KNOWLEDGE					UNDERSTANDING					APPLICATION					SKILL				
				Type of Questions : VSQ = 1 mark, SQ = 2 marks, EQ = 4 marks, LSQ = 6 marks, PQ = 5 MARKS																			
	Statistics/Indian Economic Development			VSQ	SQ	EQ	LEQ	PQ	VSQ	SQ	EQ	LEQ	PQ	VSQ	SQ	EQ	LEQ	PQ	VSQ	SQ	EQ	LEQ	PQ
1	Introduction	4	5	1							1												
2	Collection of Data	6	7	1		1				1													
3	Organisation Of Data	6	7	1						1						1							
4	Presentation of Data	9	9	1						1							1						
5	Measures of Central Tendency	10	9	1																1		1	
6	Measures of Dispersion	11	11	1																	1	1	
7	Correlation	7	6							1	1												
8	Index Numbers	7	6	1																			1
9	Use of Statistical Tools	3	3						1						1								
10	Indian Economy On the eve of Independence	6	7	1	1	1																	
11	Indian economy 1950-1980	6	5	1		1																	
12	Liberalisation, Privatisation and Globalisation an ap	8	11	1							1						1						
13	Poverty	8	8	1						1													
14	Human Capital Formation in India	8	9	1						1		1											
15	Rural Development	7	7	1						1	1												1
16	Employment: Growth, Informalisation and other iss	10	10	1					1	1							1						
17	Infrastructure	9	7	1						1						1							
18	Environment and Sustainable development	8	8	1											1			1					
19	Comparative Development Experiences of India and	7	6	1		1			1														
	Sub Total	140	141	17	2	16			3	18	16	6			4	8	18	5		2	4	12	10
	Total Percentage	100%		35 = 25%					43 = 30%					35 = 25%					28 = 20%				

Total number of Questions: 48

DEPARTMENT OF PRE-UNIVERSITY EDUCATION
MODEL QUESTION PAPER
I PUC - ECONOMICS (22) NS 2019-20

Time : 3 Hours 15 minutes **[Max. Marks : 100]**

Instruction : *1. Write the question numbers* ***legibly*** *in the margin.*

2. Answer for a question should be continuous

PART - A

I. Choose the correct answer: **1 × 5 = 05**

1) Scarcity is the root of

a) All economic problems b) Social problems

c) Political problems d) All problems

2) A histogram is a

a) one dimensional diagram b) two dimensional diagram

c) three dimensional diagram d) four dimensional diagram

3. In India census is carried out once in

a) 5 years b) 10 years

c) 1 year d) 2 years

4. Poverty line separates

a) Poor and nonpoor b) Rich and nonrich

c) Poor and weak d) none of the above

5. Workers who own and operate an enterprises to earn their livelihood is called

a) Ministers b) Public servant

c) self employees d) Government doctor

II. Fill in the blanks **1 × 5 = 05**

6. ..... Part includes the real datas of the table.
7. Index numbers are expressed in ..... .
8. RBI regulates ..... sector.
9. Indian system of medicines includes ..... systems.
10. Thermal power plants emit large quantities of ..... .

III. Match the following **1 × 5 = 05**

11.

A	**B**
1) Personal interview	1) A positive development
2) Arilhmetic Mean	2) A non-institutional source
3) Quota	3) More Expensive
4) Better gender equity	4) Quantity of Imports
5) Money lender	5) $\overline{X}$

IV. Answer the following questions in a sentence / word. **1 × 5 = 05**

12. What is dispersion?
13. What is Consumer awareness?
14. Give the meaning of Infant Mortality Rate.
15. Define Job-less Growth.
16. Who introduced the great proletarian cultural Revolution?

PART - B

V. Answer any four of the following questions in about four sentences each.

2 × 4 = 08

17. Write any two quality of a good questionnaire.
18. Differentiate between inclusive and exclusive method of classification.
19. How can you obtain frequency curve?
20. Calculate the value of the median from the following figures.

    X : 5 7 9 12 11 8 7 15 25.\
21. Name the types of correlation.
22. Name the first four steps in developing a project.

VI. Answer any five of the following questions in about four sentences each.

2 × 5 = 10

23. What are the infrastructure facilities developed during colonial rule?
24. List the features of poorest households.
25. What are the various forms of health expenditure?
26. Give the meaning of rural development.
27. Who are self employed? Give example.
28. What is the meaning of 'Global Burden of Diseases'?
29. Mention the four functions of Environment.

PART - C

VII. Answer any three of the following questions in about twelve sentences each.

4 × 3 = 12

30. "We are not as Lucky as Aladdin" Elucidate this statement.
31. Briefly explain the sampling errors.
32. Write a note on classification of data.
33. Draw scatter diagram and conclude about correlation.

X	10	20	30	40	50	60	70	80
Y	25	20	25	35	40	35	50	45

34. The yield of Jower per acre for ten districts of a state is as under.

District	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Jower	22	29	12	23	18	15	12	34	18	12

Calculate mean deviation from mean.

VIII. Answer any four of the following questions in about twelve sentences each.

4 × 4 = 16

35. What do you understand by the 'drain of Indian wealth' during colonial period?
36. Write a short note on land reforms in India.
37. Write a note on WTO.
38. Write a short note on alternative markets.
39. Explain the state of health infrastructure in Rural India.
40. Bring out the need for on-the-job-training for a person.

PART - D

IX. Answer any two of the following questions in about twenty sentences each.

6 × 2 = 12

41. Following table shows the Enrolment by gender at schools (%) of children aged 6-14 years in a district of Bihar. Draw a component bar diagram by using these datas.

Gender	Enrolled (in %)	Drop-outs
Boy	91.5	8.5
Girl	58.6	41.4
All	78.0	22.0

42. Calculate Q_1, Q_2 and Q_3 from the following data :

    22, 26, 14, 130, 18, 11, 35, 41, 12, 32.

43. The yield of Sugarcane per acre for ten districts of a state is as under.

District	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Sugarcane	12	10	15	19	21	16	18	9	25	10

Calculate standard deviation and co-efficient variation.

X. Answer any two of the following questions in about twenty sentences each.

6 × 2 = 12

44. Explain the important areas of liberalisation.
45. Examine the role of education in the economic development of a nation.
46. What role does the government play in generation employment opportunities in India?

PART - E

XI. Answer any two of the following project oriented questions.

5 × 2 = 10

47. Write a note on SENSEX.
48. Write the chart of poverty line.
49. Identify and prepare the list of reasons responsible for the land degradation in your locality.

DEPARTMENT OF PRE-UNIVERSITY EDUCATION

ಮಾದರಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಪತ್ರಿಕೆ

I PUC - ECONOMICS (22) NS 2019-20

(Kannada Version)

Time : 3 Hours 15 minutes **[Max. Marks : 100]**

ಸೂಚನೆಗಳು: *1.* ಪ್ರಶ್ನೆಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಮಾರ್ಜಿನ್‌ನಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಬರೆಯಿರಿ. .

2. ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಉತ್ತರಗಳು ನಿರಂತರವಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು.

ಭಾಗ – ಎ

I. ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ : **1 × 5 = 05**

1) ಕೊರತೆಯು ಇದರ ಮೂಲಕಾರಣವಾಗಿದೆ?

a) ಎಲ್ಲಾ ಆರ್ಥಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ b) ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ

c) ರಾಜಕೀಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ d) ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ

2) ಆಯತ ಚಿತ್ರ ಒಂದು

a) ಏಕ ಪರಿಮಾಣದ ಆಕೃತಿ b) ಎರಡು ಪರಿಮಾಣದ ಆಕೃತಿ

c) ಮೂರು ಪರಿಮಾಣದ ಆಕೃತಿ d) ನಾಲ್ಕು ಪರಿಮಾಣದ ಆಕೃತಿ

3. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಪ್ರತೀ ಈ ಕೆಳಕಂಡ ವರ್ಷಗಳಿಗೆ ಒಮ್ಮೆ ಜನಗಣತಿಯನ್ನು ನಡೆಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

a) 5 ವರ್ಷಗಳು b) 10 ವರ್ಷಗಳು

c) 1 ವರ್ಷ d) 2 ವರ್ಷಗಳು

4. ಬಡತನದ ರೇಖೆಯು ಇವರನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸುತ್ತದೆ

a) ಬಡವ ಮತ್ತು ಬಡವರಲ್ಲದವರನ್ನು b) ಶ್ರೀಮಂತ ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮಂತರಲ್ಲದವರನ್ನು

c) ಬಡವ ಮತ್ತು ದುರ್ಬಲರನ್ನು d) ಮೇಲಿನ ಯಾವುದೂ ಅಲ್ಲ

5. ಜೀವನಕ್ಕಾಗಿ ಸ್ವಂತ ಉದ್ಯಮವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು ಅದನ್ನು ತಾವೇ ನಡೆಸುವ ಕಾರ್ಮಿಕರನ್ನು ಹೀಗೆಂದು ಕರೆಯುವರು.

a) ಮಂತ್ರಿಗಳು b) ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸೇವಕ

c) ಸ್ವ–ಉದ್ಯೋಗಿ d) ಸರಕಾರಿ ವೈದ್ಯ.

II. ಖಾಲಿ ಬಿಟ್ಟ ಸ್ಥಳವನ್ನು ತುಂಬಿರಿ. **1 × 5 = 05**

6. ..... ಭಾಗವು ಕೋಷ್ಟಕದ ನೈಜ ದತ್ತಾಂಶಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ.
7. ಸೂಚ್ಯಾಂಕಗಳನ್ನು ..... ರಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
8. RBI ..... ವಲಯವನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುತ್ತದೆ.
9. ಭಾರತೀಯ ವೈದ್ಯ ಪದ್ಧತಿಯು ..... ವಿಧಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.
10. ಶಾಖೋತ್ಪನ್ನ ಶಕ್ತಿ ಕೇಂದ್ರವು .....ನ್ನು ಅಧಿಕ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಹೊರಸೂಸುತ್ತದೆ.

III. ಹೊಂದಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ : **1 × 5 = 05**

11.

ಎ	ಬಿ
1) ವೈಯಕ್ತಿಕ ಸಂದರ್ಶನ	1) ಒಂದು ಧನಾತ್ಮಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ.
2) ಅಂಕಗಣಿತ ಸರಾಸರಿ	2) ಒಂದು ಸಾಂಖ್ಯಿಕೇತರ ಮೂಲ
3) ಕೋಟಾ	3) ಅಧಿಕ ವೆಚ್ಚ
4) ಉತ್ತಮ ಲಿಂಗ ಸಮಾನತೆ	4) ಆಮದು ಸರಕುಗಳ ಪ್ರಮಾಣ
5) ಲೇವಾದೇವಿಗಾರರು	5) $\overline{X}$

IV. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ ಒಂದು ಪದ/ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. **1 × 5 = 05**

12. ಹರವು ಎಂದರೇನು?
13. ಅನುಭೋಗಿ ಜಾಗೃತಿ ಎಂದರೇನು?
14. ಶಿಶುಮರಣ ದರದ ಅರ್ಥನೀಡಿ.
15. ಉದ್ಯೋಗ ರಹಿತ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಿ.
16. ಶ್ರಮಿಕ ವರ್ಗದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಮಹಾಕ್ರಾಂತಿಯನ್ನು ಯಾರು ಪರಿಚಯಿಸಿದರು?

ಭಾಗ – ಬಿ

V. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಯಾವುದಾದರೂ ನಾಲ್ಕು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ನಾಲ್ಕು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. **2 × 4 = 08**

17. ಉತ್ತಮ ಪ್ರಶ್ನಾವಳಿಯ ಎರಡು ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.
18. ಸಮಾವಿಷ್ಟಿತ ಮತ್ತು ಹೊರತಾದ ಪದ್ಧತಿಯ ವರ್ಗೀಕರಣದ ನಡುವಿನ ವಿತ್ಯಾಸ ತಿಳಿಸಿ.
19. ಆವೃತ್ತಿ ರೇಖೆಯನ್ನು ಹೇಗೆ ಪಡೆಯುವಿರಿ?
20. ಈ ಕೆಳಗಿನ ದತ್ತಾಂಶಗಳಿಗೆ ಮಧ್ಯಾಂಕವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ..

    X : 5 7 9 12 11 8 7 15 25.\
21. ಸಹಸಂಬಂಧದ ವಿಧಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ.
22. ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸುವಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ನಾಲ್ಕು ಹಂತಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

VI. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಯಾವುದಾದರೂ ಐದು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರು ನಾಲ್ಕು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. **2 × 5 = 10**

23. ವಸಾಹತುಶಾಹಿ ಆಳ್ವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾದ ಮೂಲ ಸೌಕರ್ಯಗಳು ಯಾವು?
24. ಬಡಕುಟುಂಬಗಳ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿ.
25. ಆರೋಗ್ಯ ವೆಚ್ಚದ ವಿವಿಧ ಪ್ರಕಾರಗಳಾವುವು ?
26. ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಅರ್ಥ ನೀಡಿ.
27. ಸ್ವಯಂ ಉದ್ಯೋಗಿಗಳಾರು? ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಡಿ.
28. 'ಕಾಯಿಲೆಗಳ ಜಾಗತಿಕ ಹೊರೆ' ಇದರ ಅರ್ಥವನ್ನು ನೀಡಿ.
29. ಪರಿಸರದ ನಾಲ್ಕು ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.

ಭಾಗ – ಸಿ

VII. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಯಾವುದಾದರೂ ಮೂರು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರು ಹನ್ನೆರಡು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ **4 × 3 = 12**

30. "ನಿಜ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ನಾವು ಅಲ್ಲಾವುದ್ದೀನ್‌ನಷ್ಟು ಅದೃಷ್ಟವಂತರಾಗಿರಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ". ಈ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸಿ.
31. ಮಾದರಿ ದೋಷಗಳನ್ನು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿ.
32. ದತ್ತಾಂಶ ವರ್ಗೀಕರಣದ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ.
33. ಚದುರಿಕೆಯ ಚಿತ್ರವನ್ನು ರಚಿಸಿ ಮತ್ತು ಸಹಸಂಬಂಧವನ್ನು ನಿರ್ಣಯಿಸಿ.

X	10	20	30	40	50	60	70	80
Y	25	20	25	35	40	35	50	45

34. ಒಂದು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿನ ಹತ್ತು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಜೋಳದ ಇಳುವರಿಯನ್ನು ಈ ಕೆಳಗೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಅಂಕಗಣಿತ ಸರಾಸರಿಯಿಂದ ಮಾನಕ ವಿಚಲನೆಯನ್ನು ಲೆಕ್ಕಹಾಕಿ.

ಜಿಲ್ಲೆ	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
ಜೋಳ	22	29	12	23	18	15	12	34	18	12

VIII. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಯಾವುದಾದರೂ ನಾಲ್ಕು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಹನ್ನೆರಡು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ **4 × 4 = 16**

35. 'ವಸಾಹತುಶಾಹಿ ಆಳ್ವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಸಂಪತ್ತು ಬಸಿದು ಹೋಯಿತು'.
36. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಭೂ ಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಒಂದು ಲಘು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ.
37. WTO ಕುರಿತು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ.
38. ಪರ್ಯಾಯ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಲಘು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ.
39. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳ ಸ್ಥಿತಿಗತಿ ಕುರಿತು ವಿವರಿಸಿ.
40. ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ವೃತ್ತಿ ನಿರತ ತರಬೇತಿಯ ಅಗತ್ಯತೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.

ಭಾಗ – ಡಿ

IX. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರು ಇಪ್ಪತ್ತು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. **6 × 2 = 12**

41. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಕೋಷ್ಟಕವು ಬಿಹಾರ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ 6 – 14 ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸಿನ ಮಕ್ಕಳ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಲಿಂಗಾನುಸಾರ ದಾಖಲಾತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ದತ್ತಾಂಶಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಸಂಘಟಕ ಸ್ತಂಭ ರೇಖಾ ಚಿತ್ರವನ್ನು ರಚಿಸಿ.

ಲಿಂಗ	ದಾಖಲಾತಿ (%)	ಶಾಲೆ ಬಿಟ್ಟವರು (%)
ಬಾಲಕರು	91.5	8.5
ಬಾಲಕಿಯರು	58.6	41.4
ಒಟ್ಟು	78.0	22.0

42. ಈ ಕೆಳಗಿನ ದತ್ತಾಂಶಗಳಿಂದ Q_1, Q_2 ಮತ್ತು Q_3 ಗಳನ್ನು ಲೆಕ್ಕಾಹಾಕಿ. :

22, 26, 14, 130, 18, 11, 35, 41, 12, 32.

43. ಒಂದು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿನ ಹತ್ತು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಬ್ಬಿನ ಉತ್ಪನ್ನ ಈ ಕೆಳಗಿನಂತಿದೆ.

ಜಿಲ್ಲೆ	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
ಕಬ್ಬು	12	10	15	19	21	16	18	9	25	10

ಮಾನಕ ವಿಚಲನೆ ಮತ್ತು ಗುಣಾಂಕ ವಿಚಲನೆಯನ್ನು ಲಕ್ಕಾ ಹಾಕಿ.

X. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಇಪ್ಪತ್ತು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತಿರಿಸಿ **6 × 2 = 12**

44. ಉದಾರೀಕರಣದ ಪ್ರಮುಖ ವಲಯಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.

45. ಒಂದು ದೇಶದ ಆರ್ಥಿಕಾಭಿವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣದ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ.

46. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಉದ್ಯೋಗವಕಾಶಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ವಹಿಸುವ ಪಾತ್ರವೇನು?

ಭಾಗ – ಇ

XI. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡು ಕಾರ್ಯಭಾರ ಆಧಾರಿತ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತಿರಿಸಿ

5 × 2 = 10

47. ಸೆನ್‌ಸೆಕ್ಸ್ (ಸಂವೇದಿ ಸೂಚ್ಯಂಕ)ನ್ನು ಕುರಿತು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ.

48. ಬಡತನ ರೇಖೆಯ ಪಟವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

49. ನಿಮ್ಮ ಸ್ಥಳೀಯ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಭೂಮಿಯ ಗುಣಮಟ್ಟ ಕ್ಷೀಣತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿರುವ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ. ಅವುಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿ.